

T.C.
BAŞBAKANLIK

SAYI: B.02.1.HM.0.DEİ.02.00/500/49192

Ankara, 30 Temmuz 2002

Mr. Horst Köhler
Başkan
Uluslararası Para Fonu
Washington D.C. 20431
ABD

Sayın Bay Köhler:

1. Türkiye ekonomik programının güçlü uygulamasını sürdürmeye devam etmiştir.

Konsolide kamu sektörü faizdışı fazlasına ilişkin Mayıs ayı sonu performans kriteri ve para tabanı ile net uluslararası rezervlere ilişkin Haziran ayı sonu performans kriterleri tutturulmuştur (Ek A). Aşağıda açıklandığı gibi, kamu bankalarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin Haziran sonu performans kriterinin ufak bir farkla tutturulamamasına rağmen, yapısal alanda önkoşullar ve yapısal kriterlerin yerine getirilmesi suretiyle olumlu ilerlemeler kaydedilmeye devam edilmiştir (Ek B).

2. Programın kararlı uygulaması olumlu sonuçlar vermiştir. Son siyasi gelişmelerin etkisi dikkate alındığında dahi, 2002 yılı için belirlenen % 3'lük büyüme ve % 35'lik enflasyon hedeflerine rahatça ulaşılabileceği görülmektedir.

Son aylarda TL'de görülen değer kaybının fiyatlar üzerinde hala etki göstermesi mümkün olmakla beraber, 2002 yılının ilk altı ayındaki enflasyon oranı yıllığa çevrildiğinde % 25'e ulaşmakta olup, % 35'lik yıl sonu hedefi rahatlıkla erişilebilir durumdadır. % 3'lük GSMH büyümesi hedefine ulaşmaya ilişkin gelişmeler de müspet yöndedir. Yılın ilk üç ayında GSMH bir önceki üç aya göre mevsimsel olarak düzeltilmiş şekliyle % 7'lik büyüme sergilemiş olup, kapasite kullanımına, sanayi üretimi ve tarımsal üretim ile, ihracat ve turizme ilişkin son veriler ekonomik toparlanmanın ikinci üç aylık dönemde de devam ettiğini göstermektedir.

3. Siyasi belirsizliklere rağmen, programa tamamen bağlı kalınmakta olup,

programın planlandığı gibi sürdürülmesi için her türlü çaba harcanacaktır. Son bir kaç ayda finansal piyasalara ilişkin göstergelerde yaşanan dikkat çekici bozulmalara rağmen, döviz kuru ve faiz oranları genel olarak muhafazakar program varsayımları içinde

kalmıştır. Dalgalı döviz kuru ve bankacılık ile diğer yapısal alanlarda sürdürülen çabalar sonucu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi kurumların güçlendirilmiş bağımsızlıklarının da olumlu etkisiyle, Türkiye ekonomisi eskisine göre çok daha dayanıklı hale gelmiştir. Ekonomik program, kamu maliyesi politikası ve bankacılık sektörü reformu da dahil olmak üzere bazı önemli alanlarda yeni yapısal taahhütler eklenmesi suretiyle de güçlendirilmiştir. Ayrıca, kamuoyu ve sivil toplumun ekonomi politikasına vermeye devam ettiği geniş kapsamlı destek, programın güçlü bir şekilde uygulanmasının temin edilmesine yardım edecektir.

4. Yasama yoluyla yapılacak reformlar, erken seçim sebebiyle gecikebilecek olmakla birlikte, Hükümet, politika stratejimizin icra biriminin öncelikleri içinde yer alan unsurların zamanında uygulanmasına ilişkin taahhüdüne bağlı kalmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi tekrar toplanmış olup Meclis'in büyük olasılıkla 3 Kasım 2002 tarihini seçim tarihi olarak belirlemesi beklenmektedir. Bu durumda yasal reformlarda bazı gecikmelerin yaşanması kaçınılmazdır. Yine de hükümet ve ekonomi yönetimi, bu mektupta öngörülen takvime uygun olarak yasal reformlar için gerekli tüm teknik hazırlıkları tamamlamak ve bu yasal düzenlemeleri Meclis'e sunmak konusunda kararlıdır. Ayrıca, program politikalarının büyük bir kısmı (örneğin para ve kamu maliyesi politikası ve geniş kapsamdaki yapısal reformlar) Meclis onayı gerektirmemektedir. Bu tedbirlerin, programın makroekonomik politika ve hedeflerinin korunması amacıyla tamamen uygulanmasına niyet edilmektedir.

5. Bu gelişmeler temel alınarak, Stand-By Düzenlemesine ilişkin üçüncü gözden geçirmenin tamamlanması talep edilmektedir. Küçük bir marjinle tam olarak yerine getirilemeyen kamu bankaları şubelerinin kapatılmasına ilişkin Haziran ayı sonu performans kriteri için, (788 şube kapatılmış ancak Haziran sonu için 800 olan hedef 12 sayılı bir farkla yakalanamamıştır) kamu bankalarının operasyonel olarak yeniden yapılandırılmasında önemli mesafe kaydedilmekte olduğundan (aşağıda 21. paragrafta belirtildiği gibi), performans kriterinden feragat talep edilmektedir. Ayrıca, düzenleme kapsamında: (i) konsolide kamu sektörü kümülatif faiz dışı dengesi, (ii) sözleşme veya garanti verme bazında kamu yeni dış borçlanması, (iii) kamu sektörü kısa vadeli dış borçlanması, (iv) net uluslararası rezervler; ve (v) para tabanı hedeflerine ilişkin olarak, alt ve üst sınırların 31 Aralık 2002 tarihine kadarki dönemde ilgili tarihler için Ek A'da belirtildiği üzere performans kriteri olarak belirlenmesi talep olunmaktadır. Bu sınırlar, 18 Ocak 2002 tarihli Niyet Mektubu'nda belirtilen gösterge niteliğindeki hedeflere tekabül etmektedir. Son olarak, yılın geri kalan kısmına ilişkin mali performansın yakından takip edilebilmesini teminen konsolide kamu sektörü kümülatif faiz dışı dengesine ilişkin olarak: (i) 2002 Eylül sonu ve Ekim sonu için gösterge niteliğinde hedefler; (ii) 2002 Aralık sonu için ise, yine Ek A'da belirtildiği şekliyle bir performans kriterinin belirlenmesi teklif edilmektedir.

Kamu Maliyesi ve Kamu Sektörü Reformları

6. 2002 yılında GSMH'nin % 6.5'i oranında kamu sektörü faiz dışı fazlası hedefine ulaşılması yönünde öngörüldüğü şekilde ilerlenmektedir. Bu yıl, konsolide kamu

sektörü faiz dışı fazlasına ilişkin Mayıs ayı sonu kriteri de dahil olmak üzere, şimdiye kadarki tüm performans kriterleri yerine getirilmiştir. Ayrıca, Haziran ayına ilişkin geçici veriler, konsolide bütçe faiz dışı fazlasının kümülatif olarak program hedefinin 1.2 katrilyon TL (yıllık bazda GSMH'nin % 0.4'ü) üzerinde kaldığını göstermektedir. Son olarak, Kamu İktisadi Teşebbüslerinde Haziran ve Temmuz aylarında, özellikle telekomünikasyon hizmetleri, tütün ürünleri, alkol ve doğal gaza ilişkin olarak gerçekleştirilen fiyat artışları, daha önceki fiyat artışları gecikmelerinden doğan KİT gelir kayıplarının büyük bir kısmının telafi edilmesine yardım etmiştir. Önümüzdeki dönemde, vergi gelirlerinin, beklenenin altında gerçekleşen enflasyon ve nominal gelirden ötürü önceki projeksiyonların bir miktar altında ve vergi iadelerinin, ihracattaki canlanma nedeniyle programda öngörülen seviyenin oldukça üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Son zamanlardaki istikrarsız ortam, sosyal güvenlik kuruluşlarında bazı tahsilat problemlerine neden olmuştur. Ayrıca, sağlık harcamalarında büyük ölçüde daha yüksek ilaç fiyatlarından kaynaklanan bir baskı ortaya çıkmış ve seçim harcamaları için de kaynak tahsis edilmek zorunda kalınmıştır. Sözkonusu baskıların, hibelerde beklenen artış ve bazı transfer ödemelerinin 2003 yılına kayması ile kısmen bertaraf edilmesi beklenmektedir. Kalan açığın giderilmesi amacıyla, bazı tahsisli hesaplarda bu yıla ilişkin harcamalar (bütçeye yaklaşık 300 trilyon TL transfer edilmesine olanak sağlayacak şekilde) azaltılacaktır. Fiyat seviyesinin öngörülenin altında gerçekleşmesinden ötürü, ihtiyari bütçe harcamalarında yaklaşık 100 trilyon TL tasarruf sağlanması beklenmektedir. Aynı zamanda, KİT'lerin daha evvelki gelir kaybını tamamen karşılamak için gerekli olan tüm reel fiyat artışları yapılacaktır. KİT fiyatları, dünya fiyatlarının enerji fiyatlarına yansıtılması uygulamasına devam edilecek olan enerji sektörü hariç, genel anlamda TEFE ile uyumlu olarak değiştirilecektir.

7. Kamu borç dinamiklerinin daha da düzelmesini teminen, 2003 yılında GSMH'nin % 6.5'i oranında kamu sektörü faiz dışı fazlası hedefini koruma kararlılığımız devam etmektedir. 16 Temmuz 2002 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu, % 5 oranında reel GSMH büyümesi ve % 20'lik bir enflasyon oranı öngörmekte olan makroekonomik çerçeveye uyum sağlayacak 2003 bütçesine ilişkin ilkeleri açıklayan bir karar yayımlamıştır. Bu karar, kamu sektörü reel faiz dışı harcamalarının 2003 yılında da sabit kalmasını öngörmektedir. Bu kararla, halihazırda yüksek olan toplam vergi yükünü artırmama niyetimiz de desteklenmektedir (8. paragrafa bakınız). Bu karar doğrultusunda Hükümet, 2002 Eylül ayına kadar, 2003 ve 2004 yıllarında, kamu yatırım programı ortalama proje tamamlama süresinin yıllık % 3'ün üzerinde bir azalış kaydedilmesi suretiyle daha da kısaltılmasına imkan verecek bir hareket planı kabul etmeyi tasarlamaktadır. Sözkonusu hareket planı, 2003 yılı kamu yatırım programına ilişkin detayları ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından detayları 2003 yılında onaylanacak olan 2004 yılı kamu yatırım programı kapsamında atılacak daha ileri adımları içerecektir. Sözkonusu kararla ortaya konulan çerçeveye ilaveten, 2003 yılına ilişkin planlarımız aşağıdaki maddeleri içermektedir:

- 2003 yılına ilişkin **kamu sektörü ücret politikası** üç husus ışığında yönlendirilecektir. Memur maaşları programlanan enflasyonla uyumlu olarak artırılabilecektir. Kamu işçileri ücret görüşmelerinde, memur maaşları ile kamu işçi ücretleri arasında var olan büyük

farkın giderilmesine çaba sarfedilmesine devam edilecektir. Son olarak, gelecekteki tüm memur maaşları ve kamu sektörü ücret anlaşmalarında geriye dönük endekslemenin azaltılması amaçlanmaktadır.

- **Kamu sektöründe uyguladığımız istihdam politikası** devam edecektir. Konsolide bütçe istihdamı artırılmayacak ve kamu teşebbüslerinde yeni işe alımlarda konsolide bütçeden kaynak aktarılmayan kuruluşlarda sadece işten ayrılanların yerine (işten ayrılan sayısının % 10'u kadar) yeni işe alımlara izin verilecektir. Atıl istihdamın azaltılması politikasına programlanan şekilde devam edilecek ve bu kapsamdaki işten ayrılmalar için yeni işe alımlara izin verilmeyecektir.
- **Kamu teşebbüslerinde ve yerel yönetimlerde** mali disiplin sağlanacaktır. Yeni Borç Yönetimi Kanunu'nun da desteği ile, yerel yönetimlerin Hazine'ye, Hazine'nin garanti tahtında yaptığı ödemelerden doğan ödenmemiş borçlarının geri ödenmesi hususu takip edilmektedir. Ayrıca, ödenmemiş vergi borçlarının çözümüne yönelik geniş kapsamlı bir plan hazırlanmaktadır (söz konusu planın tamamlanması 15 Eylül 2002 tarihi için bir yapısal kriterdir). Bu plan, belli başlı kamu teşebbüsleri ve belediyelerin mali açıdan ve/veya operasyonel olarak yeniden yapılandırılmasını gerektirecektir.
- **Kamu teşebbüslerinde fiyatlama politikamızın** uygulanmasına devam edilecektir. Fiyat artışları genel olarak TEFE ile uyumlu gerçekleştirilecek ve enerji sektöründeki fiyatlara dünya fiyatları yansıtılacaktır. Maliyetlerdeki düşüşler imkan verdiği ölçüde, fiyatlarda reel indirimler yapılması hedeflenmektedir.
- Son olarak, 1999 yılında öngörüldüğü üzere SSK ve Bağ-Kur (ücretliler ve serbest çalışanlar için fonlar) için **emeklilik reformuna** ilişkin takvim uygulanmaya devam edilecektir. Bu amaçla, gerekli kurumsal ve idari reformlara ilişkin yasal düzenlemelerin 2002 yılı sonuna kadar Meclis'ten geçirilmesi planlanmaktadır. İleride yapılacak reformlara temel oluşturmak amacıyla, gerektiği takdirde teknik yardım olarak, yıl sonuna kadar Emekli Sandığı'nın mali sıhhatine ilişkin bir çalışma yapılacaktır.
- Önümüzdeki sonbaharda seçimlerin gerçekleştirilmesi halinde, 2003 yılı bütçesinin tam olarak yürürlüğe girdiği tarihe kadar yürürlükte olacak bir geçici bütçe yapılacaktır. Söz konusu geçici bütçe ile, 2002 yılının aynı dönemine göre ödeneklerde reel bir artış kaydedilmemesi sağlanacaktır.

8. Vergi sisteminin geniş kapsamlı olarak yeniden düzenlenmesinin hızlandırılmasına devam edilecektir. Dolaylı vergilemenin önemli ölçüde basitleştirilmesinin ardından, halihazırda dolaysız vergiler ve vergi idaresine ilişkin reformlar üzerinde odaklanılmıştır:

- **Dolaysız vergi reformuna ilişkin planlar şekillenmeye başlamıştır** (Vergi reformunun ikinci aşamasına ilişkin yasal düzenlemenin, bir yapısal kriter olarak 2002 yılı Ekim ayı sonuna kadar Meclise sunulması ve 2003 Mart ayı sonuna kadar

Meclis'ten geçirilmesi öngörülmektedir). Bu reformun iki temel amacı, vergi tabanını genişletmek (özellikle istisna ve teşviklerin yürürlükten kaldırılması yoluyla) ve piyasa işleyişini bozucu etkilerin (özellikle sermaye gelirlerinin üzerindeki) azaltılmasıdır. Kamu harcamalarının azaltılmasına ilişkin çabalar izin verdiği ölçüde, genel vergi yükü azaltılacaktır.

- **Vergi idaresine ilişkin reformlar, orta vadede vergi tabanının genişlemesine imkan verecek ve vergi oranlarının düşürülmesine imkan sağlayacaktır.** 2002 yılı Eylül ayında, destek birimlerinin (bütçe, insan kaynakları ve bilgi teknolojisi) yanısıra, vergi mükelleflerinin kayıtlarının (vergi ofisi yönetimi de dahil olmak üzere), vergi mükelleflerine ilişkin hizmetler, denetim, tahsilat, hukuki işler ve usüller, vergi politikası ve uluslararası vergi ilişkileri gibi konularla görevli birimleri içeren yeni bir fonksiyonel yapı onaylanacaktır. Ek olarak, doğrudan Genel Müdür'e bağlı olarak hizmet verecek bir iç denetim grubu kurulacaktır. Mayıs ayında, Maliye Bakanlığı bünyesinde üst düzey bir denetim koordinasyon komitesi kurulmuş olup, Eylül ayı sonuna kadar çıkarılacak olan bir Bakan onayı ile komitenin nasıl çalışacağı ve yıllık denetim planının temel öğelerinin neler olacağı belirlenecektir. 2002 yılı Kasım ayı sonuna kadar tamamlanması beklenen 2003 yılı planının uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla, halihazırda 250 yeni denetçi istihdam edilmiştir.

9. KİT'lerde ve kamu sektörünün diğer kısımlarında kamu işçilerinin istihdamı rasyonelleştirilmekte olup, memurlar için de bir emeklilik programı başlatılmasına ilişkin bir çalışma yürütülmektedir. 2002 yılı Ocak ayı sonundan, 2002 yılı Haziran ayı sonuna kadar 11,342 kamu işçisi KİT'lerden emekli olmuştur. Bu süre içerisinde devlet memurluğuna transfer olan işçi olmamıştır. Temmuz ayının başından bu yana ise 2,580 işçi daha KİT'lerden emekli olmuştur. Böylece, Ocak ayı sonu itibariyle atıl olduğu tespit edilen 45,800 kamu işçisinin, üçte iki oranında azaltılmasına ilişkin Ekim 2002 sonu yapısal performans kriterinin yerine getirilmesi doğrultusunda ilerlenmektedir. KİT'lerin dışındaki, konsolide bütçeye dahil kuruluşlardan, 2002 yılının ilk yarısında 4,280 kamu işçisi emekli olmuştur. Ayrıca, emeklilik programını memurları da kapsayacak şekilde genişleten bir kanun hazırlanmaktadır.

10. Bütçe sürecinin yeniden düzenlenmesi doğrultusunda, kamu mali yönetimine ilişkin kapsamlı bir yasal düzenleme yakında yapılacaktır. Yeni bütçe sistemine ilişkin kanun (Kamu Mali Yönetimi ve İç Kontrol Kanunu), bütçenin hazırlanması, yürütülmesi, muhasebe ve raporlama ile iç ve dış kontrolüne ilişkin kapsamlı bir çerçeve oluşturmaktadır. Türk kamu maliyesi sistemi, geçen yıllarda gitgide daha da bölünmüş bir hale gelmiş ve böylece şeffaflığı ve genel kamu maliyesi kontrolünü zayıflatmıştır. Bu doğrultuda, yeni kanun, döner sermayeleri, bütçe-dışı fonları, katma ve özel bütçeleri ortak bir sınıflandırma altında, tek bir genel bütçe içerisinde biraraya getirecektir. Kanun, kamu maliyesini etkileyebilecek bir kereye mahsus bir takım politika girişimlerinin gerçekleştirilebilmesini de kısıtlamaktadır. Kanun teklifi, Maliye Bakanlığı'na tüm kamu sektöründeki muhasebe, mali kontrol ve raporlamaya ilişkin standartları belirleme yetkisi vermektedir. Kanun, Sayıştay denetiminin kapsamına tüm kamu kesimini almakta ve Sayıştay'ın da harcamalarını dış denetime

açmasını sağlamaktadır. Son olarak, Kanun, finansal kontrolün zaman içerisinde harcamacı kuruluşlara kaymasına izin verecek ve kamu maliyesindeki bölünmüşlüğü ortaya çıkaran nedenleri yok edip, devlet kuruluşlarında performansa yönelmeyi geliştirecektir. Daha detaylı olarak, Sayıştay'ın önceden kontrol fonksiyonu ortadan kaldırılacak ve iç denetim birimleri ve ön kontrol fonksiyonları, harcamacı kuruluşlara kaydırılacaktır. Yolsuzluk mücadele planında belirtildiği üzere, 2003 yılında Meclis'e bir Teftiş Kanunu hazırlanıp sunulacaktır. Bu Teftiş Kanunu ile tüm teftiş birimlerinin yeniden yapılandırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Kanun ile, teftiş standartlarının uygulamaya konması ve müfettişlerin işe alınma ve çalışma prensipleri belirlenecektir. Orijinal takvimde, Meclis'e Haziran ayı sonuna kadar sunulması (bir yapısal kriter olarak) beklenen ve bütçe-dışı fonlara ilişkin yeni düzenlemeleri de (Temmuz ayı için yapısal kriter) kapsayan Kamu Mali Yönetimi ve İç Kontrol Kanunu, **bu (3.) gözden geçirme için bir önkoşul** olarak Meclis'e sunulacak, Meclis'te 2003 yılı Mart ayı sonuna kadar kabul edilmesi de yeni bir yapısal kriter olacaktır.

- 11. Ayrıca, Kamu İktisadi Teşebbüslerinde yönetişimi geliştirmek amacıyla bir kanun hazırlanmaktadır.** Bu kanun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin amaçlarını (mali hedefler dahil) açıklığa kavuşturacak ve yeni hesapverebilirlik standartları oluşturacaktır. Aynı zamanda, teklif edilen kanun ilerideki özelleştirmelere zemin hazırlamak üzere, yönetimin özerkliğini artıracak ve şirket iç yönetişimini geliştirecektir. Söz konusu yasa, özellikle, muhasebe, raporlama ve denetime ilişkin düzenlemeler ile KİT yönetim kurullarının görev, sorumluluk ve bağımsızlığı konularını ele alacak olup, bu düzenleme yeni bir yapısal kriter olarak 2002 yılı sonuna kadar Meclis'e sunulacaktır.

Borç Yönetimi

- 12. Borç yönetimini güçlendirmeye yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.** Risk yönetimi kapasitesini ve borçlanma stratejisine ilişkin koordinasyonu geliştirmeye devam etmekteyiz. Programlanandan önce, Ağustos ayı ortasına kadar güçlendirilmiş bir piyasa yapıcılığı sistemi tekrar başlatılacaktır. Yeni sistem kamu kağıtlarının ikincil piyasasının derinliğini artırmayı hedeflemektedir. Bu yöntem aynı zamanda, ihalelerdeki Hazine kağıtlarının büyük bölümünün piyasa yapıcılarının eliyle alınmasını temin edecektir. Yeni Kamu Borç Yönetimi Yasası uyarınca risk ve borç yönetimi politikasının oluşturulmasını yönetecek olan yeni borç yönetimi komitesinin ve risk yönetimi biriminin sorumluluklarını belirleyen bir tebliğ 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar Resmi Gazete'de yayımlanacaktır (yeni bir **yapısal kriter**). Hazine operasyonlarına ilişkin, Dünya Bankası'nın teknik ve mali yardımları ile yeni tamamlanmış bulunan çalışma temel alınarak, 2002 Eylül ayı sonuna kadar kamu borç portföyü üzerindeki mali riski izleyebilmek amacıyla bütüncül bir risk yönetimi sisteminin oluşturulmasına yönelik bir hareket planı oluşturulacaktır. Hazine Müsteşarlığı, gerekli olduğu takdirde, 2003 yılının ilk yarısında sözkonusu sistemin şekillendirilmesi için dış danışmanlar tutacaktır. Bu arada ise, finansal riskin takip edilmesini sağlayacak ve borçlanmada Hazine Müsteşarlığı'na yol gösterebilecek nitelikte daha basit yapıda kriterler geliştirilecektir. 2003 yılı sonuna kadar risk yönetim birimi tamamen faaliyete geçecektir.

Para ve Döviz Kuru Politikaları

13. Para politikası 2002 yılı için % 35 olan enflasyon hedefinin tutturulması üzerine odaklanmaya devam edecektir. Yılın ilk yarısında, tüm kantitatif para programı hedefleri karşılanmış bulunmaktadır. Para programına bağlı kalınması suretiyle, hem enflasyon oranlarında hem de enflasyon beklentilerinde belirgin düşüşler kaydedilmiştir. Sözkonusu durumun bir sonucu olarak, son günlerde yaşanan belirsizliklere rağmen, sene sonu enflasyon hedefinin tutturulmasına yönelik olarak doğru istikamette ilerlenmektedir. Yılın ikinci yarısına ilişkin olarak, 2002 programında belirtilmiş olan parasal hedeflere bağlılığımız devam etmekte olup, yıl sonundan önce resmi enflasyon hedeflemesi sistemine geçilmesine yönelik teknik hazırlıklar sürdürülmektedir.

14. Dalgalı döviz kuru rejimine olan bağlılığımız sürdürülmektedir. Ancak, daha önceden olduğu gibi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz piyasasına kesinlikle sınırlı bir biçimde büyük miktarda oynaklığı azaltmak için müdahale edebilecektir. Ödemeler dengesi pozisyonu rahat olmakla birlikte, son günlerdeki gelişmelerin para ikamesini yeniden artırması sonucu TCMB günlük döviz alım ihalelerini geçici bir süre için askıya almıştır. Ancak, ödemeler dengesi ve para ikamesindeki gelişmelere bağlı olarak TCMB, uzun dönemde uluslararası rezerv pozisyonunun kuvvetlendirilmesi hedefini dikkate alarak sözkonusu alım ihalelerine yeniden başlamaya hazır bulunacaktır.

15. Döviz ve para piyasalarını kuvvetlendirecek önlemlerin alınmasına devam edilmektedir:

- **Daha önceki çabalarımız sonuçlarını vermeye başlamıştır.** 24 Mayıs 2002 tarihinde bankaların ortalama olarak tuttıkları zorunlu karşılıklarının tesis sürelerinin uzatılması sayesinde bankalar şu anda günlük likidite ihtiyaçlarını gitgide daha iyi yönetebilmektedirler. Takasbank üzerinden gerçekleştirilen işlemlerden kazanılan faiz gelirlerinin stopaj vergisine tabi tutulmasıyla birlikte bankalararası piyasadaki ayrışma belirgin bir şekilde azalmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin gereken düzenlemeyi onaylaması ile birlikte vadeli kontratlar üzerinden alınan damga vergisi 22 Haziran 2002 itibariyle kaldırılmıştır. Bankalararası döviz işlemleri üzerinden alınan verginin kaldırılmasına ilişkin kararname 30 Temmuz 2002 tarihinde yayınlanmış olup **bu gözden geçirmenin tamamlanmasının bir ön koşulu yerine getirilmiştir.** TCMB piyasalar tarafından kabul gören ve getiri eğrisinin tanımlanmasına yardımcı olan 4 hafta standart vadeli Türk Lirası depo alım ihalelerine devam edecektir. Denetim sonuçlarıyla bağlantılı olarak ortaya çıkan mevduat çıkışları yavaşlamış ve TCMB 19 Haziran 2002 tarihinde kurulan "geç likidite penceresi" aracılığıyla sisteme kaynak sağlamak zorunda kalmamıştır.
- **Bunlara ilave olarak daha başka çalışmalar da sürdürülmektedir.** TCMB'nin Bankalararası Para Piyasası ve Döviz ve Efektif Piyasası'ndaki aracılık

faaliyetlerine aşamalı olarak son vermesine ilişkin takvim planlandığı şekilde uygulanmaktadır. TCMB ve BDDK sadece mali yapısı sağlıklı finansal araçların para ve döviz piyasalarında faaliyet gösterdiğinden emin olunması amacıyla yoğun sıklıklarda koordinasyon toplantıları (günlük bilgi alışverişi de dahil) gerçekleştirmektedirler. Bu kapsamda, şu ana kadar gecelik piyasa dışında tutulan kamu bankalarının yeniden gecelik piyasaya girmelerine ancak mevduatlarının en fazla % 2'si oranına kadar miktarlar için izin verilecektir. Türkiye Bankalar Birliği 1 Ağustos 2002 tarihinde belirli bir miktardaki (1 trilyon TL) işlemler için bir bankalararası referans faiz oranını teşkil edecek olan Türk Lirası Bankalararası Borçlanma Faiz Oranı (TRLIBOR) başlatacaktır. Herbirinin varlıkları 1 milyar ABD Doları üzerindeki 13 banka katılım sağlayacak, kamu bankaları ise fiyat alıcı konumunda olacaklardır.

Mali Sektör Reformu

16. BDDK, bankaların mali durumlarının bağımsız denetiminin tamamlanması sonrasında, özel bankacılık sistemini güçlendirme stratejisini uygulamaya devam etmektedir:

- **Bankaların yeniden sermayelendirilmesinin Ağustos ayı sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir.** 26 bankanın mali durumlarının üç aşamalı olarak gerçekleştirilen denetimi Haziran ayında tamamlanmıştır. Tüm bankalar sürecin sonucundan haberdar edilmiş olup, bu çerçevede sermaye açığı bulunan bankalardaki toplam sermaye ihtiyacının (devralınan Pamukbank hariç) 1.326 trilyon TL olduğu belirlenmiştir. Söz konusu tutarın 1.102 trilyon TL tutarındaki kısmı bankalar tarafından değerlendirme süreci içerisinde sermayeye eklenmiştir. Kalan açığın kapatılması amacıyla sermaye benzeri kamu destek programından talepte bulunulması beklenmektedir. Söz konusu desteği alan bankaların yönetim kurullarında BDDK ya da TMSF'nin temsilcileri bulunacaktır.
- **Yakın geçmişte devralınan Pamukbank'ın çözüme kavuşturulması amacıyla çeşitli adımlar atılmaktadır.** Denetimler, Pamukbank'ın mali bünyesinin sıhatsiz olduğunu teyid etmiş olup, bankanın Yapı ve Kredi Bankası'na devrine ilişkin önerinin uygulanabilir olmadığına karar verilmiştir. Sonuç olarak, TMSF Haziran ayında Pamukbank'ı devralmış olup, ödenmiş sermayesini güçlendirmiş, yönetim kurulunu ve bazı üst düzey yöneticileri değiştirmiş, donuklaşmış bağlı kredilerini TMSF Tahsilat Birimi'ne transfer etmiş ve bankayı satışa sunmuştur. Potansiyel yatırımcılar 27 Eylül 2002 tarihine kadar bankada inceleme yapabilecek olup, tekliflerini 4 Ekim 2002 tarihine kadar sunacaklardır.
- **Pamukbank'ın devralınmasının, sermaye yeterlilik oranı %8'in üzerinde olan ve sağlıklı durumda bulunan Yapı ve Kredi Bankası'nın faaliyetlerini engellememesini teminen çeşitli adımlar atılmaktadır.** Pamukbank'ın eski sahipleri aynı zamanda Yapı ve Kredi Bankası'nın hisselerinin % 45'ini ellerinde bulundurmakta ve Pamukbank'ın ayrıca Yapı ve Kredi Bankası'nda doğrudan % 10'luk bir payı bulunmaktaydı. Pamukbank'ın devralınması ile çoğunluk hissesine

sahip eski banka sahiplerinin Yapı ve Kredi Bankası'ndaki oy haklarını kullanmalarına bundan böyle izin verilmemiş olup, sözkonusu haklar, sonuç olarak TMSF'ye devredilmiştir. Ancak, temettü hakkı halen eski sahiplerde kalmaktadır. BDDK ve TMSF, atanmış bağımsız denetçilerle de istişare ederek, Pamukbank'ı ve Yapı ve Kredi Bankası'nın mülkiyetini çözüme kavuşturmak amacıyla 16 Eylül 2002 tarihine kadar bir strateji oluşturacaktır (yeni bir **yapısal kriter**).

- **Son olarak, BDDK denetim ve yeniden sermayelendirme sürecinin sonuçlarını kamuya ilan etmek ve açıklamak amacıyla gösterdiği çabaları sürdürmektedir.** BDDK, banka sermayelerinin güçlendirilmesi programının geneline ve Pamukbank'ın TMSF tarafından devralınmasına ilişkin ayrıntılı raporlar da dahil olmak üzere, açıklayıcı dökümanlar yayımlamıştır. Aynı zamanda, süreci piyasa katılımcılarına, yatırımcılara ve basına anlatmak amacıyla seminerler de düzenlemiştir.

17. Devralınan (Pamukbank dışındaki) dört bankanın çözüme kavuşturulmasının tamamlanması yönünde adımlar atılmaktadır:

- 5 Temmuz 2002 tarihinde TMSF, **Toprakbank**'ın satışı için bir teklif almış olup, TMSF Yönetim Kurulu sözkonusu teklife ilişkin nihai kararını Temmuz ayı sonuna kadar verecektir. Sözkonusu teklifin kabul edilmemesi ve bankanın 16 Eylül 2002 tarihine kadar satılmaması halinde bankanın lisansı Eylül ayı sonuna kadar iptal edilecek ve banka, ya başka bir bankayla birleştirilecek ya da tasfiye süreci başlatılacaktır (lisansın iptal edilmesi yeni bir **yapısal kriter**dir).
- 27 Haziran 2002 tarihinde TMSF'nin **Türk Ticaret Bankası**'nın tasfiyesine devam etmesine izin veren mahkeme kararı yayımlanmış olup, bankanın bankacılık lisansı iptal edilmiştir. Tasfiye, 9 Ağustos tarihinde yapılacak olan banka ortakları genel kurul toplantısında resmen onaylandıktan sonra başlayacaktır.
- 2002 yılı Ağustos ayı sonuna kadar Tarişbank'ı almak üzere başvuran yatırımcıların hiçbirinin bankayı satın almak için yeterli bulunmaması halinde bankanın bankacılık lisansı iptal edilecektir. Bu durumda, bankanın donuklaşmış alacakları TMSF Tahsilat Birimi'ne devredilecek olup, kalan yükümlülükleri ve canlı kredileri 2002 yılı sonuna kadar, sene başında oluşturulan geçiş bankası Bayındırbank'a aktarılacaktır.
- TMSF'nin devralınan bankalardaki varlıkların çözüme kavuşturulmasına ilişkin stratejisinin bir parçası olarak, **Bayındırbank**'ın bir geçiş bankası olarak rolünün aşamalı olarak azalması beklenmektedir.

18. BDDK, TMSF Tahsilat Birimi'ne devredilen donuk aktiklerinin çözümüne ilişkin olarak bir varlık yönetim şirketinin kurulmasını da içeren bir strateji oluşturmaktadır. TMSF, bağımsız denetçilerin tavsiyesini alarak Tahsilat Birimi'nin elinde bulunan varlıkların elden çıkartılmasına ilişkin ayrıntılı bir satış stratejisi oluşturacaktır. Sözkonusu strateji 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar ilan edilecektir (yeni bir **yapısal kriter**). TMSF, 2002 yılı Ekim ayı sonuna kadar kağıt üstündeki değeri en az 250 milyon ABD Doları olan kredi portföylerinin satış ilanını yapacak (bir diğer yeni

yapısal kriter) olup, teklifler 2002 yılı sonuna kadar TMSF'ye sunulacaktır. Özel bankaların ya da diğer kuruluşların kendi varlık yönetim şirketini oluşturma yönünde ilgi beyan etmeleri halinde TMSF, buna iştirak etmeye gönüllü olacak ve ihtiyaç duyulan sermayenin, kanun hükümlerince izin verilen, % 20'sine kadar olan bir tutarını sağlayacaktır. Aksi takdirde, devralınan bankalardaki varlıklar Tahsilat Birimi (kötü durumdaki varlıklar) ve Bayındırbank (iyi durumdaki varlıklar) tarafından idare edilecektir.

19. Şirket borçlarının yeniden yapılandırılması amacıyla oluşturulan "İstanbul Yaklaşımı" hayata geçmiş bulunmaktadır. Nihai kurumsal unsurlar, Temmuz ayında Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'nın Koordinasyon Birimi olarak atanması, Hakem Komitesinin üyelerinin atanması ve hakemlik usullerinin tespit edilmesi ile hayata geçirilmiştir. İstanbul Yaklaşımı kapsamındaki şirket borçlarının yeniden yapılandırılması anlaşmalarının ilki Haziran ayı sonlarında Uluslararası Finans Şirketi (IFC) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)'nin de dahil olduğu bir kredi kuruluşları konsorsiyumu tarafından büyük bir holdingin borçlarının yeniden yapılandırılması suretiyle tamamlanmıştır. Diğer şirketlerin borç yeniden yapılandırma görüşmeleri ise halihazırda sürmektedir.

20. Adalet Bakanlığı icra ve iflas süreciyle ilgili kanunların reformuna ilişkin çabalarını Dünya Bankası ile istişare ederek sürdürmektedir. Dünya Bankası'nın Acze Düşme ve Alacaklı Hakları Sistemine ilişkin Standart ve Şartların Karşılama Raporu Adalet Bakanlığı'na sunulmuş olup, sözkonusu raporun tavsiyeleri tarafımızca uygun görülmektedir. Amacımız Eylül ayı sonuna kadar (**yapısal kriter**) sözkonusu tavsiyeler ışığında kapsamlı reformlar hazırlamak ve bunların 2003 yılı Ocak ayı sonuna kadar (**yapısal kriter**) yasallaşmasını sağlamaktır. Ek olarak, iflas davalarına bakmak ve alacaklılar için hızlandırılmış icra usulleri sağlamak amacıyla İstinaf (Bölge) Mahkemelerinin oluşturulmasına ilişkin yasa taslağı Bakanlar Kurulu'na sunulmuştur.

21. Kamu bankalarının yeniden yapılandırılmasında yeni bir safhaya geçilmektedir. Her ne kadar operasyonel yeniden yapılandırma devam etse de, Ziraat Bankası ve Halk Bankası'nda büyük çaplı istihdam azaltımı ve şube kapatılması sürecinin kritik aşaması neredeyse tamamlanmıştır. Kamu bankalarının 800 şubenin kapatılması hedefine tam olarak ulaşamamış olsa da (Haziran ayı sonu için yapısal performans kriteri) Nisan 2001-Haziran 2002 döneminde 788 şube kapatılmıştır. Temmuz ayı içerisinde 5 şube daha kapatılmış olup, 800 şube kapatılması hedefine kısa zamanda ulaşılması beklenmektedir. Nisan 2001 - Haziran 2002 döneminde kamu bankalarında çalışanların sayısı 26,000 kişi azaltılmıştır. Temmuz 2002'de 3,000 ilave çalışanın ayrılmasıyla istihdam düzeyi neredeyse yarıya inmiştir. Kamu bankaları, Dünya Bankası ile ortak çalışılarak özelleştirilmeye hazırlanacaktır. Halk Bankası'nın özelleştirilmesine ilişkin olarak Eylül ayı sonuna kadar bağımsız danışman atanması ve bankanın 2003 yılının ilk üç ayında satışa sunulması ümit edilmektedir. Ziraat Bankası'nın özelleştirilmesine ilişkin olarak da dışarıdan yardım alınmasına ve daha sonra koşullar elverdiğinde bankanın satılmasına çalışılacaktır. Sözkonusu iki bankanın satış değerinin azamileştirilmesi amacıyla, satış süreci tamamlanmadan önce, kamu bankalarının operasyonel yeniden yapılanma sonuçlandıktan sonra mali tablolarını en az bir tam yıl boyunca sunmalarının gerekli olduğuna inanılmaktadır. Vakıfbank'ın öngörülen özelleştirilmesi, hiç bir yatırımcının

bankayı bütün olarak almak istememesi nedeniyle başarılı olamamıştır (teklifin kabul edilmesi için bu bir koşul olarak konulmuştu). Bankanın operasyonel olarak yeniden yapılandırılması suretiyle başarılı bir şekilde özelleştirilmesini teminen Dünya Bankası ile yeniden çalışılacaktır. Vakıfbank'ın özelleştirilmesine ilişkin yasal engeller de irdelenecek ve gerekli görülebilecek yasal değişiklikler 2002 yılı Ekim ayı sonuna kadar Meclis'e sunulacaktır. Bankanın 2003 yılının ikinci çeyreğinde tekrar satışa sunulması beklenmektedir.

22. Uluslararası muasebe standartlarının uygulanması planlandığı gibi ilerlemektedir. Haziran ayında BDDK, bankaların bilançolarında 2002 yılı sonuna kadar bütünüyle yansıtılmak üzere, uluslararası muasebe standartlarının uygulanmasına ilişkin düzenlemeyi yayımlamıştır (böylece Haziran ayı sonu için bir **performans kriteri** yerine getirilmiştir).

23. Mali kuruluşların denetiminin güçlendirilmesi ve konsolide denetimin yaygınlaştırılması çabaları devam edecektir:

- **Bankacılık dışı mali kurumların (sigortacılık şirketleri hariç) denetimi Hazine Müsteşarlığı bünyesinden BDDK'ya devredilecektir.** Birçoğunun sahibi bankalar olmasına rağmen, sözkonusu kuruluşların denetiminden halihazırda Hazine Müsteşarlığı sorumlu bulunmaktadır. Konsolide denetimin daha kolaylaştırılmasını teminen sözkonusu şirketlerin denetim sorumluluğunu 1 Temmuz 2003'den geçerli olmak üzere BDDK'ya devreden bir kanun taslağı 2003 yılı Mart ayı sonuna kadar Meclis'e sevk edilecektir.
- **Bir kısmı bankalara ait olmasına rağmen denetiminden yine Hazine Müsteşarlığı'nın sorumlu olduğu sigorta şirketlerinin denetimi de güçlendirilecektir.** Hazine Müsteşarlığı bağımsız danışman tavsiyeleri olarak 2002 yılı sonuna kadar tamamlanmak üzere sigorta şirketlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesine ilişkin çerçevenin en iyi biçimde nasıl güçlendirilebileceğini irdelenecek bir çalışma başlatacaktır. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığı, sigortacılık sektörünü, Avrupa Birliği Sigortacılık Direktifleri ve Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği Temel Prensipleriyle uyumlu bir biçimde düzenlemek amacıyla, 2002 yılı sonuna kadar Bakanlar Kurulu'na yeni bir kanun taslağı sunacaktır.
- **BDDK banka denetimlerini, operasyonel risklerin izlenmesi de dahil olmak üzere, risk bazlı denetimlerin hayata geçirilmesi yoluyla güçlendirmektedir.** BDDK'nın söz konusu denetimi yürütebilmek amacıyla kurumdışı uzmanlardan yararlanması gerekebilir. Bu çerçevede, BDDK, bankacılık dışı mali kurumların denetimlerine ilişkin artan sorumluluğunu da dikkate alarak, denetim kapasitesini güçlendirmek amacıyla bir yeniden örgütlenme çalışmasını tamamlayacaktır. Sözkonusu çalışma 2002 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır (yeni bir **yapısal kriter**).

Özel sektörün rolünün artırılması

24. Özelleştirmeye hazır durumda olan şirketlerin satışında ilerleme

kaydedilmektedir. Temmuz ayı başında Özelleştirme İdaresi, TÜPRAŞ'taki kamu hisse payını % 50'nin altına düşürmek amacıyla yeni bir strateji ilan etmiş olup, mevcut piyasa koşulları bir halka arz için uygun olmadığından, bu amaç, 2002 yılı sonuna kadar stratejik bir ortak için ihaleye çıkılması, değiştirilebilir tahvil satışı ya da her iki metodun bir arada kullanılması yoluyla gerçekleştirilecektir. 16 Temmuz'da Özelleştirme Yüksek Kurulu POAŞ'ın kalan %25.8'lik kamu payının mevcut stratejik yatırımcıya satışını onaylamıştır. Satışın 2002 yılı Ağustos ayı ortasına kadar tamamlanması beklenmektedir. 30 Temmuz 2002 tarihinde ERDEMİR'deki kamu hisse payı, bir yatırım fonuna satış yapılması suretiyle, % 50'nin altına düşürülmüş bulunmaktadır. 2002 yılı Ekim ayına kadar PETKİM'de en az % 51 oranında hissenin blok satışı ilan edilecektir. Söz konusu satışların ve diğer kamu işletme satışlarının 2002 yılı için 700 milyon dolar olarak belirlenen gösterge niteliğindeki kümülatif nakit özelleştirme geliri hedefine ulaşılması için gerekli nakdi sağlayacağına inanılmaktadır.

25. Aynı zamanda diğer belli başlı KİT'lerin satış hazırlıklarında da kararlı adımlar

atılmaktadır. Türk Telekom'un özelleştirilmesine ilişkin hazırlıklar Mayıs ayında onaylanan yol haritası uyarınca ilerlemektedir. Türk Telekom'un yeniden değerlemesini yapacak olan danışman firmanın belirlenmesine ilişkin ihale 8 Temmuz 2002 tarihinde ilan edilmiş olup, sözkonusu danışman firma Ağustos ayında seçilecektir. Tekel'in özelleştirme planını hazırlayacak danışmanlar Temmuz ayında seçilmiş olup, sözkonusu plan Eylül ayında Bakanlar Kurulu'na sunulacaktır. Özelleştirme Yüksek Kurulu TŞFAŞ'nin özelleştirilmesine ilişkin bir yol haritasını kısa zamanda onaylayacaktır. Yol haritası, verimli çalışmayan 5 şeker fabrikasının kapatılmasını; 2002 yılı Ekim ayı sonuna kadar 7 fabrikanın şirketlere dönüştürülmesini ve özelleştirmeye ilişkin hazırlık çalışmalarının 2002 yılı sonuna kadar tamamlanmasını öngörmektedir. Elektrik sektöründe, planlandığı gibi, potansiyel olarak Hazine garantisi alabilecek projeler hariç, Temmuz ayı sonuna kadar kamuya ait tüm termal üretim ve elektrik dağıtım varlıkları özelleştirme kapsamına alınacaktır. Sözkonusu dağıtım varlıkları için ön-yeterlilik ihaleleri 2003 yılı Şubat ayına kadar düzenlenecektir. Aynı zamanda BOTAŞ'ın iki dağıtım iştiraki, 2003 yılında özelleştirilmeleri amacıyla, Ağustos ayı sonuna kadar Özelleştirme İdaresi'ne devredilecektir.

26. Özelleştirme çabaları özel iş ortamının iyileştirilmesi amacıyla atılan diğer

adımlarla desteklenmektedir. 18 Temmuz tarihinde yapılması planlanan üst düzey Yatırımcı Danışmanlık Konseyi'nin açılış toplantısı için yapılan hazırlıklar oldukça ilerlemiş olmasına rağmen, son siyasi gelişmeler nedeniyle toplantının bu tarihte yapılmamasına karar verilmiştir. Ancak, sözkonusu toplantının ileride uygun görülecek bir tarihte gerçekleştirilmesi yönündeki kararlılığımız sürmektedir. Bu arada, yatırım ortamının gerek yerli gerek uluslararası yatırımcılar için iyileştirilmesi amacıyla adımlar atılmaya devam edilmektedir. Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Oluşturulan Koordinasyon Konseyi özel yatırımcıların taleplerini değerlendirmek ve yıl içerisinde daha önce oluşturulmuş bulunan 9 teknik komitenin

kaydettiği ilerlemeleri takip edebilmek amacıyla gerçekleştirdiği dzenli toplantılarına devam edecektir. Özellikle, 2003 yılı Nisan ayına kadar (i) şirketlerin kaydına ilişkin prosedürleri basitleştirmek ve daha verimli hale getirmek amacıyla şirketlerin kaydına ilişkin ve (ii) Kaçakçılığın nlenmesi ve Kaçakçıların Kovuşturulmasına ilişkin yeni taslak kanunlar Meclis'e sunulacaktır.

Fon kaynaklarının yerinde kullanılması değerlendirmesine ilişkin ilerlemeler

- 27. Daha evvel kaydedilen ilerlemelere ilaveten, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın kontrol, muhasebe, raporlama ve denetim sistemlerinin şeffaflık ve etkinliği, Uluslararası Para Fonu (IMF) destekli tüm yeni programlar için gerekli olan Fon kaynaklarının yerinde kullanılması değerlendirme çalışmaları da dahil olmak üzere, daha da gclendirilmiştir.** Daha ayrıntılı olarak, 5 Temmuz tarihinde IMF'ye raporlanan program verileri ile denetime tabi tutulan mali tabloların tutarlılığını gözden geçiren bir dış denetim raporu yayınlanmış ve TCMB internet sayfasına konmuştur. Böylece 15 Temmuz'da tamamlanması gereken bir yapısal performans kriteri yerine getirilmiştir.

En iyi dileklerimizle,

Kemal Derviş
Devlet Bakanı

Süreyya Serdengeçti
TCMB Başkanı

Türkiye: 2002 Yılı için Kantitatif Performans Kriterleri ve Gösterge Niteliğindeki Hedefli

	Üst sınır/Alt sınır	Gerçekleşme	Üst sınır/Alt sınır	Gerçekleşme	Üst sınır/Alt sınır	Gerçekleşme	Üst sınır/Alt sınır	Gerçekleşme	Üst sınır/Alt sınır	Gerçekleşme
	31 Mart 2002		31 Mayıs 2002		31 Ağustos 2002		30 Kasım 2002		31 Aralık 2002	
I. Performans Kriterleri										
1. Konsolide kamu sektörü kümülatif faiz dışı dengesine ilişkin Alt Sınır (trilyon TL) 1/	2.847	2.924	4.714	5.365	9.600		14.900		16.050	
	28 Şubat 2002		30 Nisan 2002		30 Haziran 2002		30 Eylül 2002		31 Aralık 2002	
2. Sözleşme veya garanti verme bazında orjinal vadesi bir yıldan fazla olan kamu yeni dış borçlanmasına ilişkin üst sınır (milyon ABD Doları) 2/	6.500	1.645	10.000	2.402	11.100	3.690	14.300		17.500	
3. Orjinal Vadesi 1 Yıl ya da Daha Kısa Olan Kamu Dış Borç Stoğuna İlişkin Üst Sınır (milyon ABD Doları) 3/	1.000	0	1.000	0	1.000	0	1.000		1.000	
4. TCMB ve Hazine'nin Birlikte Net Uluslararası Rezervleri Seviyesine İlişkin Alt Sınır (milyon ABD Doları)	-6.500	-4.907	-7.200	-4.926	-7.800	-5.755	-8.500		-9.700	
5. Para Tabanına İlişkin Üst Sınır (trilyon TL) 4/	8.250	7.823	8.900	8.680	9.250	9.009	10.600		10.850	
II. Gösterge Niteliğindeki Hedefler										
	31 Mayıs 2002		31 Ağustos 2002		30 Eylül 2002		31 Ekim 2002		30 Kasım 2002	
1. Konsolide Kamu Sektörü Kümülatif Faiz Dışı Dengesine İlişkin Alt Sınır (trilyon TL)		11.300		12.250		...	
2. Konsolide Kamu Sektörü Kümülatif Genel Dengesine İlişkin Alt Sınır (trilyon TL)	-17.486	-16.367	-28.250			-39.750	
	28 Şubat 2002		30 Nisan 2002		30 Haziran 2002		30 Eylül 2002		31 Aralık 2002	
3. Diğer Kamu Kuruluşlarının Kümülatif Faiz Dışı Dengesine İlişkin Alt Sınır (trilyon TL)		550		...		1.100	
4. TCMB ve Hazine'nin Birlikte Net İle Varlıkları Stoğuna İlişkin Üst Sınır (trilyon TL) 4/	26.100	24.318	27.700	25.197	28.739	26.374	31.139		33.139	
5. Özelleştirme Gelirleri (milyon ABD Doları)		220		700	

1/ Mart ayı sonu hedefleri Bağ-Kur'un harcamalarından kaynaklanan ödenmemiş borçları gözönüne alınarak ayarlanmıştır.

2/ Orjinal vadesi bir yıldan fazla olan imtiyazlı olmayan yeni dış borçlanması veya garantisi üzerine uygulanacaktır. Bu performans kriterinden IMF tarafından sağlanan krediler, Dünya Bankası uyum kredileri, ve diğer program tipi dış finansman kredileri, Merkez Bankası'nın uzun vadeli yükümlülükleri ve TL veya döviz cinsinden hazine bono ve tahvillerinin yerel birincil veya ikincil piyasada, yerleşik olmayanlara satışı hariç tutulmuştur.

3/ Konsolide kamu sektörünün borçlandığı veya garanti verdiği orjinal vadesi bir yıl veya daha az olan kısa vadeli borcu üzerine uygulanacaktır. Program tipi dış finansman kredileri, TL veya döviz cinsinden hazine tahvillerinin birincil veya ikincil piyasada yerleşik olmayanlara satışı, ithalata ilişkin normal krediler, Merkez Bankası'nın rezerv yükümlülükleri ile forward sözleşmeleri, swaplar ve diğer future sözleşmeleri hariç tutulmuştur.

4/ Şubat sonuna ilişkin hedef, 11-12 Şubat ve 11-12 Mart 2002 tarihlerindeki dört işgününün ortalaması alınarak hesaplanmış olup, Bayram tatili sebebi ile TL talebinde görülen geçici dalgalanmaların etkisinin bertaraf edilmesi amaçlanmaktadır.

Haziran sonrası için Net İle Varlıklar hedefleri, TMSF'nin Pamukbank'ı devralması sonrasında zorunlu karşılıklardaki azaltmayı yansıtacak şekilde, 18 Ocak 2002 tarihli Niyet Mektubu'nda belirtilen hedeflere göre 161 trilyon TL tutarında azaltılmıştır.

EK B: Yapısal Politikalar, 2002-2004

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
Maliye Politikası			
<p>1. GSMH'nın %6.5'u oranında faiz dışı fazlasına ulaşmak amacıyla, teknik olarak Ocak ayında uygulamaya konulması mümkün olan tüm ilave tedbirler yürürlüğe konulacaktır.</p> <p>(i) Bakanlar Kurulu konsolide bütçe vergi gelirlerinden büyükşehir belediyelerine ayrılan payın % 4.1 seviyesine düşürülmesine ilişkin bir karar alacaktır.</p> <p>(ii) kamu kuruluşlarında istihdam edilen memur, işçi ve sözleşmeli personele yönelik işten ayrılma kurallarının hayata geçirilmesi amacıyla yönelik bir genelge yayımlanacaktır.</p> <p>(iii) Maliye Bakanı küçük ölçekli çiftçilere Doğrudan Gelir Desteği'ne yeterince kaynak ayrılmasını teminen harcamalara ilişkin ödenekler arası kaydırma yapmayı onaylayacaktır.</p>	Stand-by Düzenleme için ön koşul.	13	<p><i>Yapıldı.</i></p> <p><i>Yapıldı.</i></p> <p><i>Yapıldı.</i></p>
<p>2. 2002 yılı Şubat ayı başında Akaryakıt Tüketim Vergisi (doğalgaz dışındaki kalemler için) reel olarak % 1 artırılabacaktır.</p>		14	<i>Yapılmadı.</i> Artış, Ocak ayı TEFE artışı oranında gerçekleştirilmiştir.
<p>3. Mart sonuna kadar, (i) Maliye Bakanlığı, konsolide bütçeye tabi kuruluşların bölge müdürlüklerinin ve diğer bölge müdürlüklerinin kapatılmasıyla sağlanacak tasarrufları belirleyecek ve ilişkili bütçe ödeneklerinin bütçede bloke edilmesini sağlayacak, (ii) KİT'ler, bütçelerini maliyet düşürme talimatlarıyla uyumlu olarak onaylayacaktır.</p>	Kriter	14	<p><i>Tam olarak gerçekleştirilememiştir.</i> (i) Mart ayında, konsolide bütçeye tabi kuruluşların bölge müdürlüklerinin ve baş müdürlüklerinin kapatılmasına yönelik bir kararname yayımlanmıştır. Müteakiben, ilgili kuruluşlardan ilişkili bütçe ödeneklerini bloke etmeleri istenmiştir. Ancak, sözkonusu tedbir beklenen tasarrufu sağlamamıştır.</p> <p>(ii) KİT'lerin birçoğu, maliyet düşürme talimatlarıyla uyumlu olarak bütçelerini onaylamış olup, geri kalanlara bütçelerini düzeltmeleri yönünde talimat verilmiştir.</p>
<p>4. SSK'da yapılması planlanan yatırım harcamaları, 2002 Yatırım Programı'nda ilk olarak belirlenen seviyede tutulacaktır. Emekli Sandığı'nda muhteviyatı aynı ancak daha ucuz ilaç alım programı Nisan ayı sonuna kadar uygulamaya konulacaktır. Ayrıca, Ziraat Bankası'ndan 180 trilyon TL kar transferi aktarılacaktır.</p>		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par. 5	<i>Tam olarak uygulanmamıştır.</i> SSK'nın birçok projesi yıllık yatırım programının dışında olduğundan ve programdaki limitlere tabi olmadığından SSK'nın yatırım harcamalarının azalması beklenmemektedir.

¹ Aksi belirtilmedikçe 18 Ocak 2002 tarihli Niyet Mektubu'nun paragraf numaralarına refere edilmektedir.

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
			Sağlık Bakanlığı, ucuz ilaç programını 2002 yılı sonuna kadar sonuçlandırmayı amaçlamaktadır. Ziraat Bankası'nın kar transferi Nisan ayında gerçekleşmiştir.
5. Vergi reform planı kapsamında yer alanların dışında yeni vergi istisna veya teşvikleri öngörülmeyecektir.		14	Tam olarak uygulanmamıştır. İstihdamı teşvik etmek amacıyla, yeni işçi çalıştıracak işverenlerin sigorta primi payları ile gelir vergilerinin bir bölümünün 1 yıl süreyle ertelenmesini öngören bir yasa tasarısı Mart 2002'de TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir.
6. KİT yönetimlerinde ticari sebeplerle kararlaştırılanların dışında KİT'ler için yeni bedelsiz veya tarife altı fiyat uygulamalarından kaçınılacaktır.		14	Yapıldı. Ancak, kısmen geri çevirildi. Cumhurbaşkanı, KİT'ler için yeni bedelsiz veya tarife altı fiyat uygulamalarını önleyen 4736 sayılı Kanunu 18 Ocak 2002 tarihinde onaylamıştır. Ancak, elektriğe ilişkin tarife altı fiyat uygulamaları Mayıs ayında yeniden uygulamaya konulmuş olup, bu uygulama 2002 yılı sonuna kadar aşamalı olarak kaldırılacaktır.
Kamu Borç Yönetimi			
7. Hazine'nin bono ihraçlarında ve halka arzlarında, talep elverdiğince vadenin uzatılmasına ve yatırımcı tabanının daha çeşitli bir yelpazede oluşturulmasının teşvik edilmesine devam edilecektir.		18	Çalışmalar devam etmektedir.
8. 2002 yılının Ocak ayında Değişken Faizli Kağıt ihraçları programı tekrar uygulamaya konulacaktır. İlk ihraç öncesinde sözkonusu kağıtların fiyat ve getiri hesaplamalarında uluslararası uygulamalara uygun revize edilmiş standart metodlar ilan edilecektir.		19	Yapıldı
9. Piyasa yapıcılığı programı 2002 yılı Eylül sonuna kadar yeniden başlatılacaktır.	Kriter	19	Piyasa yapıcılığı taslak sözleşmesi hazırlanmış olup Temmuz ayında piyasa yapıcılığına aday bankalarla sözkonusu taslak üzerinde görüşülecektir. Piyasa yapıcılığı sistemine öngörülen takvimden daha önce, Ağustos ayı ortasına kadar geçilmesi beklenmektedir.
10. Piyasa koşulları elverdikçe, uluslararası piyasalara ihraç edilen tahvillerin yanısıra, iç piyasaya döviz cinsi veya dövize endeksli tahvil ihraç edilmesine devam edilecektir.		19	İtfalar ve piyasa koşulları gözönüne alınarak döviz cinsi ya da dövize endeksli borçlanma senetleri ihraç edilecektir.
11. Hazine Müsteşarlığı, iç ve dış borçlanmanın daha sıkı bir koordinasyon içerisinde yapılması da dahil olmak üzere, risk ve borç yönetimini geliştirmek amacıyla, operasyonel mekanizmaları, prosedürleri ve yapısına ilişkin bir		19	Yapıldı. Çalışmanın tavsiyeleri doğrultusunda, Hazine bünyesinde iç ve dış borçlanmanın koordine

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
çalışmayı 2002 Haziran sonuna kadar tamamlayacaktır. Bu çalışmanın tavsiyeleri 2002 yılı boyunca uygulanacaktır.			edilmesi amacıyla oluşturulan risk yönetimi birimi tarafından 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar kamu borç portföyü üzerindeki mali riski izleyebilmek amacıyla bütüncül bir risk yönetimi sisteminin oluşturulmasına yönelik bir hareket planı oluşturulacaktır. Ara dönemde ise, finansal riskin takip edilmesini sağlayacak ve borçlanmada Hazine'ye yol gösterebilecek nitelikte daha basit yapıda kriterler geliştirilecektir. 2003 yılı sonuna kadar risk yönetim birimi tamamen faaliyete geçmesi beklenmektedir.
12. Genel kamu borç stratejisini oluşturma sorumluluğunu tek elde toplayacak risk yönetimi biriminin faaliyetlerine ilişkin ayrıntıları ortaya koyan bir tebliğ Haziran ayında yayımlanacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par. 6	Taslak tebliğ tamamlanmış olup, görüş alınmak üzere kurum içerisinde ilgili birimlere gönderilmiştir.
13. Hazine, TCMB ile eşgüdümlü hareket ederek nakit yönetim işlemlerini geliştirecektir.		19	Yeni Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Kanunu, nakit yönetimi işlemlerinin Merkez Bankası ile koordinasyon içinde sürdürülmesini sağlayacak gerekli teknik altyapıya imkan tanımaktadır.
14. Hazine, kurumsal yatırımcılar ve aracılarla ikili irtibatlar kurmak, toplu görüşmelerde bulunmak ve bireysel yatırımcılarla olan ilişkileri geliştirmek de dahil olmak üzere, bütün yatırımcı gruplarıyla diyalogunu artıracaktır.		19	Yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla, sigorta şirketlerine yönelik ihraç edilmesi planlanan bir borçlanma senedinin koşullarına ilişkin görüşmeler devam etmektedir. Özel bankalarla piyasadaki gelişmeler ve endişe duydukları hususlar üzerine bir dizi görüşmeler başlatılmıştır.
15. Risk ve borç yönetimi politikasının oluşturulmasını yönetecek olan yeni borç yönetimi komitesinin ve risk yönetimi biriminin sorumluluklarını belirleyen bir tebliğ 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar Resmi Gazete'de yayımlanacaktır.	Kriter	Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu, par. 12	Taslak tebliğ üzerinde çalışılmaktadır.
Para ve Gelirler Politikaları			

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
16. Hiçbir yeni Kanun veya düzenlemenin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'yla temin edilmiş olan Merkez Bankası bağımsızlığına gölge düşürmesine izin verilmeyecektir.		21	Yapıldı. Tüm yeni düzenleme ve kanunlar Merkez Bankası bağımsızlığı ile uyumludur.
17. Merkez Bankası, geliştirilmiş enflasyon tahmini ve modellemesi de dahil olmak üzere enflasyon hedeflemesine geçilmesine yönelik teknik hazırlıklarına devam edecektir.		22	Merkez Bankası nezdinde devam eden çalışmalar, kısa ve yakın dönemli tahminleme ve veri tabanının geliştirilmesini kapsamaktadır.
18. Enflasyon hedeflemesi rejimine geçilecektir.		22	Gerekli teknik altyapının oluşturulmasında ilerleme kaydedilmesine ilaveten, enflasyonun düşmesinde, enflasyon beklentilerinde ve bankacılık sektörü ile maliye politikasındaki olumlu gelişmelerin, enflasyon hedeflemesinin ön koşullarını sağlayarak, 2002 yılı sonuna kadar enflasyon hedeflemesi sistemine resmen geçişi sağlaması beklenmektedir.
19. Bir sonraki kamu işçileri toplu iş sözleşmeleri müzakerelerinde ve memur maaş ayarlamasında, mevcut sözleşmelerde bulunan geçmiş enflasyona yönelik endeksleme unsurunun önemli ölçüde azaltılmasına çalışılacak ve Ekonomik ve Sosyal Konsey, gelirler politikasının özel sektör ile görüşüldüğü bir forum olarak kullanılacaktır.		23	Bu amaca yönelik olarak, Şubat ayında işçi sendikaları ve yetkililer arasında bilgilendirme amaçlı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.
20. a. KİT'lerin fiyatlarının geriye dönük olarak endekslenmesinin, KİT'lerin finansal durumlarını bozmayacak şekilde azaltılması olasılığı üzerinde durulacaktır. b. Özel sektörün iki yıllık toplu ücret sözleşmeleri görüşmelerinde, Hükümet, işçi sendikalarının ve işverenlerin geriye dönük endekslemeyi azaltmaları gerektiğinin altını çizecektir.		23	Kısmen yapıldı. Birçok KİT fiyatı Ocak ayından Mayıs ayı ortasına kadarki dönemde değiştirilmemiş olup, bu durum KİTlerin mali durumlarını zayıflatmıştır. Fiyat artışları Mayıs ayı sonunda başlamış olup, Haziran ve Temmuz aylarında devam etmiştir. KİT'lerin önceki gelir kayıplarını telafi etmek için gerekli diğer reel fiyat artışları kısa bir zamanda yapılacaktır. Farklı aralıklarla TEFE enflasyonu ile uyumlu artışların yakında tekrar başlaması beklenmektedir.
21. Bankalar arasında yapılan, para piyasasının likiditesinin ve şeffaflığının artırılması ve finansal araçlara ilişkin güvenilir referans oranlarının belirlenmesi amacıyla en az üç ay vadeli Türk Lirası cinsi bankalararası		25	Bankalararası para piyasasını derinleştirmek amacıyla önlemler alınmaktadır. Türkiye Bankalar

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
borçlanma referans faiz oranının oluşturulmasına yönelik görüşmelerin, 2002 Şubat ayı sonuna kadar başarılı bir şekilde sonuçlandırılması teşvik edilecektir.			Birliği TL Bankalararası Faiz Oranını (TRLIBOR) 1 Ağustos 2002 tarihinde oluşturacaktır.
22. Merkez Bankası bankalararası işlemlerdeki tarafsız aracılık rolünü 2002 yılı boyunca aşamalı olarak sona erdirecektir.		25	Merkez Bankası sözkonusu uygulamayı 2002 sonuna kadar aşamalı olarak kaldıracağını ilan etmiştir.
23. Mali piyasaların gelişmesini desteklemek amacıyla oluşturulan çalışma grubu 2002 yılı Ocak ayı sonuna kadar vergilendirme, muhasebeleştirme ve düzenleme alanlarında somut adımları belirleyecektir. İlk tedbirler 2002 yılı Şubat ayı sonuna kadar hayata geçirilecektir.		25	Merkez Bankası'nın başkanlığında, Maliye Bakanlığı, BDDK, İMKB ve Türkiye Bankalar Birliği temsilcilerinden müteşekkil bir çalışma grubu oluşturulmuş ve sözkonusu çalışma grubu iki kez biraraya gelmiştir. Yeniden değerlendirme kararlarının vergilendirilmesi hususu Şubat ayında açıklığa kavuşturulmuş ve piyasa risklerine ilişkin ihtiyati kurallar Ocak ayında yürürlüğe girmiştir.
24. Özelleştirme İdaresi, portföyündeki kuruluşlara döviz işlemlerini Merkez Bankası resmi kuru yerine piyasa döviz kuru üzerinden gerçekleştirme yetkisi verecektir. Petrol ve doğal gaz şirketleri (TÜPRAŞ ve BOTAS) döviz uygulamalarını geliştirmek ve dolayısıyla döviz piyasasındaki yüklü döviz işlemlerini en aza indirmek amacıyla kamu bankalarıyla işbirliği yapacaktır.		25	<i>Yapıldı.</i>
25. Döviz piyasasının geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla, vadeli sözleşmeler üzerinden alınan damga vergisi ve bankalararası döviz işlemleri üzerinden alınan vergi 2002 yılı Mayıs ayı sonuna kadar kaldırılacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par. 9	<i>Yapıldı.</i>
26. Mayıs sonu itibariyle, Takasbank aracılığıyla gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen faiz gelirleri stopaj vergisine tabi tutulacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par. 9	<i>Yapıldı.</i>
27. Mevduat munzam karşılığı sisteminin daha verimli hale getirilmesi amacıyla Merkez Bankası Mayıs 2002'den itibaren geçerli olmak üzere (i) Bankaların ortalama olarak tuttıkları zorunlu karşılıkların tesis sürelerini ve kapsamını genişletecek ve (ii) Türk Lirası ile döviz cinsi munzam karşılıkların nemalandırılmasını artıracak ve bu nemalandırmayı piyasa oranlarına endeksleyecektir.		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par. 9	<i>Yapıldı.</i>
28. Bir çok kuruluşun yer aldığı çalışma grubu, para ve döviz piyasalarının başarılı bir şekilde geliştirilmesini sağlayacak önlemleri belirlemeye devam edecektir.		Nisan 2002 tarihli	Merkez Bankası'nın başkanlığında ve Türkiye Bankalar Birliği, BDDK, Maliye Bakanlığı, İMKB,

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
		niyet mektu bu, par. 9	İAB (İstanbul Altın Borsası), Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun katılımıyla oluşan çalışma grubu türev piyasaların gelişimi ve TL referans sabitleme oranına ilişkin toplantılar düzenlenmiştir. Vadeli işlemlere ilişkin vergileme problemi Maliye Bakanlığı, muhasebeleştirme problemi de BDDK tarafından çözümlenmiştir.
29. Döviz işlemleri üzerinden alınan verginin kaldırılmasına ilişkin kararname yayımlanacaktır.	Önkoşul	Temmuz 2002 tarihli niyet mektu bu, par. 15	Yapıldı. Kararname 30 Temmuz 2002 tarihinde yayımlanmıştır.
Bankacılık Reformu			
30. Kamu bankalarında çalışan sayısının azaltılmasına yönelik gerekli yasal değişiklikler yapılacak ve bir Bakanlar Kurulu Kararnamesi yayımlanacaktır.	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	28	Yapıldı
31. 2002 yılı Haziran ayı sonuna kadar, kamu bankalarının 800 şubesi kapatılacaktır. Çalışanların sayısı da bu doğrultuda azaltılacaktır.	Performans kriteri	28	Az bir farkla yerine getirilememiştir. Haziran 2002 sonu itibariyle 788 şube kapatılmıştır. Ancak, Temmuz ayında süreç devam ettirilerek 5 şube daha kapatılmıştır.
32. Vakıfbank'ın özelleştirilmesine ilişkin olarak, potansiyel yatırımcılar Mayıs ayında teklif vermeye davet edilecektir.		28	Son teklif verme tarihi olan Haziran sonu itibariyle herhangi bir teklif alınmamıştır. Bankanın 2003 yılı ilkbaharında tekrar satışa sunulması beklenmektedir. Bu arada, halihazırda satışa engel olabilecek unsurların kaldırılmasına yönelik yasal değişikliklere ilişkin bir değerlendirme yapılacaktır.
33. BDDK özel bankalara sağlanacak kamu desteği programının hazırlıkları için, özel bankaların hedefe yönelik olarak değerlendirmelerine esas olacak ilkeleri yayımlayacaktır.	Stand-by Düzenleme	30	Yapıldı.

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
kadar çözüme kavuşturulmaları.	Düzenleme için önkoşul.		
<p>40. a. 2001 yılı Kasım ayında devralınan Toprakbank'ın, nihai olarak çözüme kavuşturulmasına ilişkin yöntem 2002 Şubat ayına kadar belirlenecektir.</p> <p>b. TMSF, 16 Eylül 2002 tarihine kadar satılamaması durumunda Toprakbank'ın lisansını iptal edecektir.</p>	Kriter	33 Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu, par. 17	Yapıldı. İlk satış tarihi olan 9 Nisan'a kadar kabul edilmiş bir teklif alınmadığından, banka, 15 Mayıs 2002 tarihinde yeniden satışa çıkarılmıştır. Potansiyel bir yatırımcı 5 Temmuz'da BDDK'ya bir teklif sunmuştur. TMSF Yönetim Kurulu'nun sözkonusu teklife ilişkin Temmuz ayı sonuna kadar bir karar vermesi beklenmektedir.
41. TMSF, 2002 Mart ayı sonundan başlamak üzere aylık bilanço hazırlayacak ve senelik periyodlarla dış denetime tabi olacaktır. 2001 yılına ilişkin dış denetim, 2002 Nisan ayı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Yapısal Kriter (İkinci tedbir)	34	Yapıldı.
42. Kredi sınıflandırılması, tahsil edilemeyen kredi karşılıkları ve teminatların değerlendirilmesine ilişkin yasalar ve düzenlemeler, 2002 yılı Haziran ayı sonuna kadar portföylerin gözden geçirilmesinin ardından gerektiği şekilde değiştirilecektir.		35	Yapıldı.
43. Tahsil edilemeyen kredi karşılıklarına ilişkin halihazırda yürürlükte bulunan dört yıllık geçiş süresini derhal ortadan kaldıracak yasal değişiklik 2002 Ocak ayında Meclis'ten geçirilecektir.	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	35	Yapıldı.
44. Uluslararası Muhasebe Standartları (IAS) ile uyumlu, yeni bir muhasebe sisteminin (bankalar için) deneme mahiyetinde uygulanmasına 2002 yılı Ocak ayında başlanacaktır	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	35	Yapıldı.
45. Deneme uygulamasının ardından BDDK, uygulama sonuçlarını değerlendirecek ve bankaların 2002 sonu bilançolarını Uluslararası Muhasebe Standartları'yla uyumlu olarak oluşturabilmelerini teminen, 2002 Haziran sonuna kadar yeni muhasebe standartlarına ilişkin revize edilmiş bir düzenleme yayımlayacaktır.	Haziran sonu için performans kriteri	35	Yapıldı.
46. Raporlama yükümlülükleri, bağımsız değerlendirmelerin bulguları doğrultusunda geliştirilecek olup, 2002 Haziran sonu itibariyle raporlamanın		35	Hazırlıklar devam etmektedir. Raporlamanın kalitesi ve

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
kaliteli ve zamanında yapılması sıkı bir şekilde takip edilecektir.			zamanında yapılmasının 2002 yılı Ağustos ayı sonuna kadar iyileştirilmesi beklenmektedir.
47.a. Bilanço-dışı repo işlemleri 1 Şubat 2002 tarihi itibariyle bankaların bilançolarına dahil edilecektir. b. Piyasa risklerine ilişkin sermaye ihtiyaçları, 1 Ocak 2002 itibariyle banka bazında hesaplanacak ve 1 Temmuz 2002 tarihi itibariyle konsolide bazda hesaplanacaktır. c. İç kontrol ve risk yönetimi sistemlerinin izlenmesine ilişkin düzenleme 1 Ocak 2002 tarihi itibariyle yürürlüğe girecektir.		35	Yapıldı.
48. BDDK ve TMSF, atanmış bağımsız denetçilerle de istişare ederek, Pamukbank'ı ve Yapı ve Kredi Bankası'nın mülkiyetini çözüme kavuşturmak amacıyla 16 Eylül 2002 tarihine kadar bir strateji oluşturacaktır	Kriter	Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu, par. 16	
49. 2002 yılı Ağustos ayı sonuna kadar Tarihbank'ı almak üzere başvuran yatırımcıların hiçbirinin bankayı satın almak için yeterli bulunmaması halinde bankanın bankacılık lisansı iptal edilecektir. Bu durumda, bankanın donuklaşmış alacakları TMSF Tahsilat Birimi'ne devredilecek olup, kalan yükümlülükleri ve canlı kredileri 2002 yılı sonuna kadar, sene başında oluşturulan geçiş bankası Bayındırbank'a aktarılacaktır.		Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu, par. 17	
50. TMSF, Tahsilat Birimi'nin elinde bulunan varlıkların elden çıkartılmasına ilişkin ayrıntılı bir satış stratejisi oluşturacak ve sözkonusu strateji 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar ilan edilecektir	Kriter	Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu, par. 18	
51. TMSF, 2002 yılı Ekim ayı sonuna kadar kağıt üstündeki değeri en az 250 milyon ABD Doları olan kredi portföylerinin satış ilanını yapacaktır.	Kriter	Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu, par. 18	
52. BDDK, denetim kapasitesini güçlendirmek amacıyla bir yeniden örgütlenme çalışmasını 2002 yılı Aralık ayı sonuna kadar tamamlayacaktır.	Kriter	Temmuz 2002 tarihli niyet mektubu,	

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
		par. 23	
Şirket Borçlarının Yeniden Yapılandırması			
53. Orta ve büyük ölçekli şirketlerin birden çok sayıdaki kreditorlere olan yükümlülüklerinin, her bir şirket için ayrı ayrı değerlendirilmesi için Ocak 2002’de piyasa temelli gönüllü bir yaklaşım (“İstanbul Yaklaşımı”) uygulanmaya başlanacaktır.		36	<i>Yapıldı.</i>
54. 2002 yılı başında, Hazine’nin çatısı altında birden çok kurumun üyeliği ve özel sektörün de katılımı ile bir Koordinasyon Komitesi oluşturulacaktır. Bu Komite, şirket borçlarının yeniden yapılandırılması sürecini kolaylaştırmak ve takip etmek ile sorumlu olmanın yanısıra, bu süreçteki olası engelleri saptayarak, bunların ortadan kaldırılması için teklifler getirecektir.		36; Nisan 2002 tarihli niyet mektu bu, par.13	<i>Yapılmadı.</i> Çalışmalar, Hazine Müsteşarlığı başkanlığındaki Üretim ve Finans Komitesi tarafından gerçekleştirilecektir.
55. Üretim ve Finans Komitesi için Nisan ayında bir sekreteryaya oluşturulacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektu bu, par.13	Her ne kadar Komite henüz oluşturulmamış olsa da, BDDK süreci koordine etmektedir.
56. Üretim ve Finans Komitesi, bankaların ve şirketlerin İstanbul Yaklaşımı’na katılımını kolaylaştırmak amacıyla, bankaların yeniden sermayelendirilmesi çalışmalarının bütünlüğü ve şeffaflığının muhafaza edilmesiyle uyumlu bir dizi önlem geliştirecektir.		Nisan 2002 tarihli niyet mektu bu, par.13	Her ne kadar Komite henüz oluşturulmamış olsa da, BDDK ve TSKB süreci koordine etmektedir.
57. Üretim ve Finans Komitesi, ilgili kamu kurumlarıyla birlikte, 2002 Haziran ayına kadar şirket borçlarının izlenmesine yönelik bir veri tabanı oluşturulması yönünde çalışmalar yürütecektir.		Nisan 2002 tarihli niyet mektu bu, par.13	<i>Yapılmadı.</i> Sermaye Piyasası Kurulu, firmalar tarafından İMKB’ye sunulacak olan bilgilere ilişkin raporlama yükümlülüklerini yayımlamıştır. Şirket borçlarının izlenmesine yönelik bir veri tabanı oluşturulmamıştır.
58. TMSF’nin, azınlık hissesine sahip olacağı özel bir varlık yönetim şirketi 2002 Ağustos sonuna kadar kurulacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektu bu, par.13	Yetkililer varlık satışlarına ilişkin stratejiyi yeniden oluşturmak için teknik yardım almaktadırlar. TMSF’nin elinde bulunan varlıklara ilişkin satış stratejisi 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar oluşturulacaktır. Potansiyel yatırımcılar için taslak teklif oluşturmak amacıyla teknik yardım talep edilmiştir. Uygulama özel sektörün ilgisine bağlıdır.
59. a. Adalet Bakanlığı Türkiye’de uygulanan iflasa ilişkin yasal çerçeve üzerinde Dünya Bankası’nca hazırlanmakta olan Standart ve Kuralların		37	Dünya Bankası’nın Standart ve Kuralların Karşılanması

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
<p>Karşılanması Raporu'nun bulgularına dayanarak bir hareket planı hazırlayacak olup, İcra ve İflas Kanunu'nda yapılması gereken değişiklikleri belirlemek üzere bir Komisyon oluşturacaktır.</p> <p>b. Adalet Bakanlığı, 31 Eylül 2002 tarihine kadar İcra ve İflas Kanunu'na ilişkin kapsamlı bir reform paketi hazırlayacaktır.</p> <p>c. Önerilen reformlar 2003 yılı Ocak ayı sonuna kadar yürürlüğe konulacaktır.</p>	<p>Kriter</p> <p>Kriter</p>	<p>(b ve c)Hazi ran ayı Niyet Mektu bu, par.16</p>	<p>Raporu'nun bulgularına dayanarak İcra ve İflas Kanunu'na ilişkin gerekli değişiklikleri belirlemek üzere bir komisyon oluşturulmuştur.</p> <p>Hazırlıklar devam etmektedir.</p>
<p>60. Mahkemelerin kapasitelerinin artırılması için yargı sistemine ilişkin idari prosedürlerin iyileştirilmesi hususunda gereken destek sağlanacaktır.</p>		<p>37</p>	<p>Hazırlıklar devam etmektedir. İflas davalarına bakmak ve alacaklılar için hızlandırılmış icra usulleri sağlamak amacıyla İstinaf (Bölge) Mahkemelerinin oluşturulmasına ilişkin yasa taslağı Bakanlar Kurulu'na sunulmuştur</p>
<p>61. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) enflasyon muhasebesine ilişkin hükümler de dahil olmak üzere uluslararası muhasebe standartlarını 1 Ocak 2003 tarihine kadar uygulamaya koyacaktır.</p>		<p>38</p>	<p>Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeyi yayımlamıştır. Şirketler yeni muhasebe standartlarına uyum sağlamak amacıyla çalışmalarına devam etmektedirler.</p>
<p>62. SPK, 2002 yılı Mart ayı sonundan itibaren şirket gruplarının konsolide mali raporlarını sunmalarını zorunlu kılacak olup, bu grupların mali durumlarını takip etmek üzere bu konuya odaklanacak bir birim oluşturacaktır.</p>		<p>38</p>	<p>Yapıldı. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeyi yayımlamıştır.</p>
<p>63. SPK 2002 yılı Mart ayı sonundan itibaren, finansal iştirakleri olan şirket gruplarının konsolide grup raporlarını sunmalarını zorunlu kılacak olup, bu raporları BDDK'ya iletacaktır.</p>		<p>38</p>	<p>Yapıldı. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeyi yayımlamıştır. SPK'nın Muhasebe Standartları ve Şirket Finansmanı departmanları hesapları takip edeceklerdir.</p>
<p>64. 1 Temmuz 2003'den geçerli olmak üzere Bankacılık dışı mali kurumların (sigortacılık şirketleri hariç) denetimi Hazine Müsteşarlığı bünyesinden BDDK'ya devreden bir kanun taslağı 2003 yılı Mart ayı sonuna kadar Meclis'e sevk edilecektir</p>		<p>Temmuz 2002 tarihli Niyet Mektu bu, Par. 23</p>	
<p>65. Hazine Müsteşarlığı bağımsız danışman tavsiyeleri olarak 2002 yılı sonuna kadar tamamlanmak üzere sigorta şirketlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesine ilişkin çerçevenin en iyi biçimde nasıl güçlendirilebileceğini irdelenecek bir çalışma başlatacaktır. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığı, sigortacılık sektörünü, Avrupa Birliği Sigortacılık Direktifleri ve Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği Temel Prensipleriyle uyumlu bir biçimde</p>		<p>Temmuz 2002 tarihli Niyet Mektu</p>	

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
düzenlemek amacıyla, 2002 yılı sonuna kadar Bakanlar Kurulu'na yeni bir kanun taslağı sunacaktır		bu, Par. 23	
Kamu Sektörü Reformu			
66. Birleşmiş Milletler standartları (UNCITRAL) ile uyumlu Kamu İhale Kanunu 2002 Ocak ayında Meclis tarafından kabul edilecektir	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	40	<i>Yapıldı.</i>
67. 2002 yılı Mart sonuna kadar bağımsız bir ihale kurumu oluşturulacaktır.	Kriter	40	<i>Yapıldı.</i>
68. İlgili kanun ve düzenlemelerin yeni kamu tedarik çerçevesiyle uyumlu hale getirilmesi amacıyla gerekli değişiklikler yapılacaktır.		40	Aşağıya Bkz.
69. Meclis tarafından Kamu İhale Kanunu'nunda 2002 yılı Mayıs ayı sonuna kadar gerekli değişiklikler yapılacaktır. Bu suretle, (i) Kanun'da öngörülen eşik değerlerin reel olarak uluslararası en iyi uygulamalar ile uyumu sağlanacak ve (ii) eşik değerlerin altındaki seviyeler için asgari tedarik süresi uzatılacaktır.	İkinci gözden geçirme için ön koşul	40	<i>Yapıldı.</i> TBMM gerekli değişiklikleri 12 Haziran'da onayladı.
70. a. Aşamalı olarak kaldırılacak kamu yatırım projelerinin kapsamlı bir listesi, 2003 bütçesinde gerekli kararların verilebilmesine imkan verecek bir zaman dilimi içerisinde hazırlanacaktır. b. Hükümet 2002 Eylül ayına kadar, 2003 ve 2004 yıllarında, kamu yatırım programı ortalama proje tamamlama süresinin yıllık yüzde 3'ün üzerinde bir oranda daha da kısaltılmasına imkan verecek bir hareket planı kabul edecektir. Söz konusu hareket planı, 2003 yılı kamu yatırım programına ilişkin detayları ve 2003 yılında detayları Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanacak olan 2004 yılı kamu yatırım programı kapsamında atılacak daha ileri adımları içerecektir		40 2002 Temmuz tarihli Niyet Mektubu, par. 7	Yüksek Planlama Kurulu Kararı harcamacı kuruluşlara 2002 Temmuz ortasında bildirilmiştir. Söz konusu karar, harcamacı kuruluşların yatırım programlarını yüzde 3 oranında rasyonelize etmeleri yönünde talimat vermektedir. Harcamacı kuruluşlarla yatırım programlarının daha da azaltılmasını hedefleyen görüşmeler bütçenin hazırlanması esnasında gerçekleştirilecek ve 2002 sonunda sonuçlandırılacaktır.
71. Vergi sistemini reforma tabi tutmak amacıyla hazırlanan plan Bakanlar Kurulu'nca 2002 yılı Ocak ayında onaylanacaktır.	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	40	<i>Yapıldı.</i>

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
<p>72. a. Vergi reform planının ilk aşaması 2002 Nisan ayı sonuna kadar yasalaşacaktır.</p> <p>b. 2002 yılı Ağustos ayı sonuna kadar, Özel Tüketim Vergisi Gelirleri tahsisini, 2003 Yılı Bütçesi'yle başlamak üzere, sıfıra indirecek bir kararname yayımlanacaktır.</p>	<p>Kriter</p> <p>Kriter</p>	<p>40; Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.15</p> <p>Haziran 2002 Niyet Mektubu, par.17</p>	<p>Yapıldı. Özel Tüketim Vergisi Kanunu (dolaylı vergilerde yapılan değişiklikler) TBMM tarafından 6 Haziran tarihinde kabul edilmiştir.</p>
<p>73. Vergi reform planının ikinci aşamasına ilişkin yasal düzenleme, 2002 Ekim ayı sonuna kadar Meclis'e sunulacaktır.</p>	<p>Kriter</p>	<p>40</p>	<p>Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü sivil toplum kuruluşlarından görüşlerini beklemektedir ve konuya ilişkin olarak Dünya Bankasından bir teknik yardım heyetinin Eylül ayı başında gelmesi beklenmektedir. Düzenlemenin 2003 Mart ayı sonunda Meclis tarafından kabul edilmesi beklenmektedir.</p>
<p>74. Vergi idaresi Dünya Bankası ile ortak yürütülen çalışma doğrultusunda yeniden organize edilecektir.</p> <p>a. Temmuz sonuna kadar, Maliye Bakanlığı bünyesinde bir denetim koordinasyon birimi oluşturulacak ve bu birimin her yılın Kasım ayı sonuna kadar, bir sonraki yıl için koordineli bir denetim planı hazırlaması sağlanacaktır.</p> <p>b. 15 Eylül 2002 tarihine kadar, Maliye Bakanı kamu sektörünün mevcut ödenmemiş vergi borç stokunun tahsilatını güçlendirmek amacıyla bir strateji kabul edecektir</p> <p>c. Denetmenlerin sayısının, OECD standartlarına yaklaşılması amacıyla, 400 kadar (17 Ekim için) artırılmasını teminen 2003 yılı bütçesinde gerekli kaynak sağlanacaktır.</p> <p>d. Orta dönemde vergi idaresinin iyileştirilmesine yardım etmek amacıyla, Haziran sonundan başlamak üzere fonksiyonel bir yeniden yapılandırılma gerçekleştirilecektir.</p>	<p>Kriter (İlk plan 2002 Kasım ayına kadar)</p> <p>Kriter</p> <p>Kriter</p>	<p>40 ; Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.15</p>	<p>Çalışmalar devam etmektedir. Maliye Bakanlığı Mayıs ayı ortasında bir denetim koordinasyon birimi oluşturmuştur. Ancak sözkonusu birimin işlemlerine ilişkin detaylar henüz belirlenmemiştir. Gelirler Genel Müdürlüğü, standart fonksiyonel birimleri içeren yeni bir fonksiyonel yapı tasarlamıştır. Ancak, hayata geçirilmesi bir kaç ay gecikmiş olup, halihazırda 250 vergi denetçisi işe alınmıştır.</p> <p>Ödenmemiş vergi borçlarının çözüme kavuşturulmasına ilişkin kapsamlı bir plan hazırlanmaktadır.</p> <p>Yeni bir fonksiyonel yapının 2002 Eylül ayında onaylanması beklenmektedir.</p>

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
75. 2002 sonuna kadar Bakanlar Kurulu bir kamu hizmetleri reform stratejisini kabul edecektir.		40	
76. Kamu hizmetleri reform stratejisinin hazırlık çalışmalarının bir parçası olarak, kamu işlevlerinin gözden geçirilmesi amacıyla 2002 yılı Mart ayı sonuna kadar bir Bakanlar komitesi oluşturulacak olup, sözkonusu gözden geçirme 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar tamamlanacaktır.		40	Yapıldı. 4 Şubat 2002 tarihli Bakanlar Kurulu kararı yayımlanmıştır. Ancak sözkonusu işlevsel gözden geçirmenin hayat geçirilmesi öngörülen takvimin birkaç ay gerisinde kalmıştır.
77. 2002 yılı Eylül ayı sonuna kadar, genel kamu sektörü ve KİT istihdam düzeyini üçer aylık bazda izleyecek bir entegre sistem hayata geçirilecektir	Kriter	40	94997 No.lu ve 14 Aralık 2001 tarihli genelge KİT'lere gönderilmiştir; Mart ayı itibariyle, KİT'lerdeki istihdam düzeyinin üçer aylık dönemler halinde izlenmesine başlanmıştır.
78. 15,000 çalışan (kamu işçileri) 2002 Ocak ayı ortasına kadar emekli edilmiş ya da emekli edilecekleri tebliğ edilmiş olacaktır.	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	41	Yapıldı.
79. 2002 Ocak sonuna kadar; (i) KİT'lerdeki tüm atıl istihdam ve kadrolar saptanacaktır. (ii) Şirketlere ait spesifik bilgilerin kullanılması suretiyle, toplam analize dayalı olarak geçici olarak oluşturulan tahmin kesinleştirilecek ve Mayıs sonuna kadar nihai tahminler oluşturulacaktır. (iii) Tüm açık, doldurulmamış, atıl kadrolar ortadan kaldırılacaktır.	Birinci gözden geçirme için ön koşullar (i ve iii)	41 Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.15 41	(i) Yapıldı. KİT'lerde toplam 45,800 kadro atıl olarak tespit edilmiştir. (ii) Yapıldı. (iii) Yapıldı.
80. Türk Telekom A.Ş.'deki ve Özelleştirme İdaresi portföyünde yer alan şirketlerde belirlenmiş atıl işçilere gönüllü emeklilik teklifi sunulacaktır. Sözkonusu teklifi kabul eden işçilerin en geç 2002 Mart ayı sonuna kadar emekli edilmeleri sağlanacak ve gerekli ödemeler gerçekleştirilecektir.		41	Çalışmalar devam etmektedir. Gönüllü emeklilik tercih hakkı saklı tutulmaktadır.
81. Gönüllü emeklilik teklifleri ve sadece gerekli görüldüğü takdirde işten çıkarmalar vasıtasıyla, Haziran sonuna kadar fazla işçi sayısı üçte bir oranında ve 2002 Ekim sonuna kadar kümülatif olarak üçte iki oranında azaltılacaktır.	Performans kriteri (Ekim için)	41	Çalışmalar devam etmektedir. Ocak sonu ile Haziran sonu arasında 11,342 atıl pozisyon ortadan kaldırılmıştır. (program önkoşulu kapsamında emekli edilecekleri tebliğ edilmiş olanlar dahil – bkz. Par. 78) Temmuz ayında halihazırda, KİT'lerden 2,580 ilave kamu işçisi emekli edilmiştir.

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
82. 2003 Haziran sonuna kadar, kalan fazla istihdam aşamalı olarak azaltılacaktır.		41	
83. Konsolide Bütçe'ye ilişkin olarak, Maliye Bakanlığı ve Hazine 2002 Eylül sonuna kadar ihtiyaç fazlası kadroların çözüme kavuşturulmasını teminen bir hareket planı oluşturacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.15	Çalışmalar devam etmektedir. Çalışan sayısının azaltılması programının memur ve sözleşmelileri de kapsayacak şekilde genişletilmesi imkanları üzerinde çalışılmaktadır.
84. KİT'lerin sözkonusu programa bağlı kalmaları üçer aylık periyodlar halinde denetime tabi olacaktır.		41	Çalışmalar devam etmektedir. Hazine Kontrolörleri Nisan-Mayıs döneminde (Türk Telekom dışındaki) tüm KİTleri denetlemiştir. İkinci üç aylık denetim başlamış bulunmaktadır.
85. Maliye politikasının yasal çerçevesinin güçlendirilmesi amacıyla, Kamu Borçlanma Kanunu kabul edilecek ve bu Kanunu destekler nitelikte iki genelge yayımlanacaktır.	Birinci gözden geçirme için ön koşullar	42	Yapıldı.
86. a. 2002 yılı Haziran ayı sonuna kadar uluslararası standartlarla uyumlu nitelikleri haiz Kamu Mali Yönetim ve İç Kontrol Kanunu Meclis'e sunulacaktır. b. Mali Yönetim ve İç Kontrol Kanunu'nun Meclis'e sevk edilmesi c. Mali Yönetim ve İç Kontrol Kanunu'nun 2003 Mart ayı sonuna kadar Meclis tarafından geçirilmesi	Kriter Üçüncü gözden geçirme için önkoşul Kriter	42 Temmuz 2002 tarihli Niyet Mektubu, Par. 10 Temmuz 2002 tarihli Niyet Mektubu, Par. 10	Yapılmadı. Aşağıya bkz.
87. 2002 yılı Mart ayı sonuna kadar 548 döner sermaye daha kapatılacaktır.	Kriter	42	Yapıldı.
88. 3418 sayılı Kanun kapsamında yer alan harcama ve gelirler 2003 yılı Bütçe Taslağı'na dahil edilecektir.	Kriter (17 Ekim 2002 için)	42	
89. 3418 ve 4306 sayılı Kanunların kapsamındaki tahsisli gelirler		42	

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
kaldırılacaktır.			
90. 2002 Temmuz ayı itibariyle, kalan bütçe dışı fonları düzenleyen kanuni hükümler; bütçelerinin Meclis tarafından onaylanmasına, hesaplarının dış denetime tabi olmasına (ve Meclis'e raporlanmasına), ve sözkonusu fonların hesaplarının konsolide bazda, konsolide bütçe hesaplarıyla birlikte aylık olarak raporlanmasına olanak verecek şekilde değiştirilecektir.	Kriter	42	Konunun çözüme kavuşturulmasına ilişkin olarak Kamu Mali Yönetim ve İç Kontrol Kanunu'na bir madde bulunmaktadır. Ancak, sözkonusu kanunun en erken yıl sonunda geçirilmesi beklenmektedir.
91. Kalan tek bütçe fonu (Destekleme Fiyat İstikrar Fonu) üç yıl içerisinde Dünya Bankası'nın Tarım Reformu Uygulama Projesi sonuçlandırıldığı zaman kapatılacaktır.		42	
92. Meclis'e sunulacak 2003 yılı Bütçe Taslağı'na (i) garantili borçlara ilişkin borç verme eksi geri ödeme ödeneği konulacak ve (ii) muhasebeleştirme ve kodlama reformları tüm konsolide bütçeli kuruluşları kapsayacak ve diğer kamu birimlerinde pilot bazda uygulanacak biçimde genişletilecektir.	Kriterler (17 Ekim 2002 için)	42	Kodlama reformlarının diğer kamu birimlerini pilot bazda uygulanacak şekilde genişletilmesi amacıyla Maliye Bakanlığı bir bütçe uygulama talimatı hazırlamıştır. Muhasebe reformuna ilişkin çalışmalar planlandığı şekilde ilerlemektedir.
93. 2002 yılı Mart ayı sonuna kadar 2001 yılı sonu itibariyle ödeneklerin üstündeki taahhütlere ilişkin bir anket tamamlanacaktır	Kriter	42	Yapıldı.
94. Harcama taahhütlerin düzenli ve vakitli bir şekilde izlenebilmesini ve tedbir alınmasını sağlamak amacıyla, yılda iki defa (Haziran sonu ve Aralık sonu itibariyle) ödeneklerin üstündeki harcama taahhütlerine ilişkin anketler, her dönemin bitiminden sonra sonuçların 6 hafta içinde alınabilmesini sağlayacak şekilde yapılacaktır.		Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.15	Haziran sonuna ilişkin anket hazırlanmaktadır.
95. Kamu sektöründeki istihdam azaltılmasının etkisi, iş gücünün istihdam alanlarının daha verimli olacak biçimde değiştirilmesi ve yeniden istihdam edilmesi programı vasıtasıyla ve işsizlik sigortasıyla giderilmeye çalışılacaktır.		42	21 Ocak 2002 tarih ve ve 1087 sayılı 2002/3 nolu genelge ile, danışmanlık ve eğitim hizmetlerine ilişkin ihale açılmasına başlanmıştır. İşsizlik Sigortası ödemeleri 2002 yılı Mart ayında başlamıştır.
96. 1999 yılında öngörüldüğü üzere SSK ve Bağ-Kur için emeklilik reformuna ilişkin takvim uygulanmaya devam edilecektir. Bu amaçla, gerekli kurumsal ve idari reformlara ilişkin yasal düzenlemelerin 2002 yılı sonuna kadar Meclis'ten geçirilecektir. İleride yapılacak reformlara temel oluşturmak amacıyla, gerektiği takdirde teknik yardım olarak, yıl sonuna kadar Emekli Sandığı'nın dengelerinin sürdürülebilirliğine ilişkin bir çalışma yapılacaktır		Temmuz 2002 tarihli Niyet Mektubu, Par. 7	
97. a. KİT'lerin yönetim yapısını kuvvetlendirmeye yardımcı olacak, yönetim Kurulları'nın yetkisini artıracak, merkezi hükümet ile mali ilişkilerini açığa kavuşturacak ve finansal hesaplarına ilişkin detayların yayımlanmasını temin edecek yasal değişikliklerin 2003 yılında yürürlüğe girmesi beklenmektedir		Haziran 2002 tarihli Niyet Mektubu,	Bir taslak kanun hazırlanmış olup, kısa zamanda kamu kurumlarına görüşlerinin sorulması amacıyla dağıtılacaktır. Sözkonusu taslak 2002 sonunda Meclis'e sevkedilecektir. 97b'ye bkz.

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
b. Kamu Teşebbüslerinde yönetişimin geliştirilmesini sağlayacak düzenlemenin 2002 Aralık ayı sonunda Meclis'e sevk edilmesi	Kriter	Par. 5 Temmuz tarihli Niyet Mektubu, Par. 11	Bir taslak hazırlanmış olup, kısa zamanda kamu kurumlarına görüşlerinin sorulması amacıyla dağıtılacaktır.
Özel Sektörün Rolünün Artırılması			
98. Özelleştirme İdaresi'nin POAŞ'ın halka arzının 2002 yılı Mart ayı sonuna kadar, TÜPRAŞ'ın halka arzının 2002 yılı Haziran ayı sonuna kadar gerçekleştirmesi ve piyasa koşulları elverdiği anda, THY'nin birincil halka arzını gerçekleştirmesi.		45	POAŞ'a ilişkin kalan kamu hisselerinin stratejik yatırımcıya satılacağı 16 Temmuz 2002 itibariyle duyurulmuş olup, Ağustos ortasında tamamlanması beklenmektedir. TÜPRAŞ için yeni bir özelleştirme stratejisi 2002 yılı Temmuz ayı içerisinde açıklanmıştır. THY'nin özelleştirilmesi piyasa koşullarına bağlıdır.
99. a. Bakanlar Kurulu Nisan 2002'de Türk Telekom'a ilişkin bir özelleştirme planını kabul edecektir. b. Bakanlar Kurulu 2002 yılı Kasım ayı sonuna kadar Türk Telekom'a ilişkin bir özelleştirme planını kabul edecektir.	2. Gözden Geçirme için önkoşul Kriter	45 Haziran 2002 Niyet Mektubu, par. 21	Değişen strateji nedeniyle yerine getirilememiştir. 4 Haziran'da kabul edilen şirketleşme planı, başta öngörülenden daha karmaşık bir özelleştirme stratejisi öngörmektedir. Son tarih Kasım 2002 sonu olarak değişmiştir. Çalışmalar devam etmektedir. Geçen Mayıs ayında onaylanan yol haritası ışığında hazırlıklar devam etmektedir. Türk Telekom'un yeniden değerlendirilmesine yönelik bir danışmanın atanmasına ilişkin ihale 8 Temmuz tarihinde duyurulmuş olup, danışman seçimi Ağustos ayında gerçekleştirilecektir.
100. Tütün Kanunu'nun Meclis tarafından kabul edilmesi.	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	45	Yapıldı.
101. TEKEL için bir özelleştirme planı hazırlanacak ve Eylül ayı sonuna kadar Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilecektir.	Dördüncü gözden geçirme için ön	45	Çalışmalar devam etmektedir. Özelleştirme planına temel oluşturmak amacıyla bir yeniden yapılandırma çalışması yürütülmektedir. 23 Temmuz 2002

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
	koşul		tarihinde Salomon Smith Barney firması Bakanlar Kurulu'na Eylül ayında özelleştirme planını hazırlamak üzere seçilmiştir.
102. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirilme çalışmaları, ilk adım olarak 2002 Mayıs ayına kadar bir özelleştirme planının kabulü suretiyle sürdürülecektir.		45	Çalışmalar devam etmektedir. Özelleştirme Yüksek Kurulu, kısa sürede TŞFAŞ'nin özelleştirilmesine ilişkin bir yol haritasını onaylayacaktır.
103. a. Elektrik sektöründe, hukuki durumun açıklığa kavuşturulmasına bağlı olarak, işletme devir hakkı sözleşmeleri askıya alınmış tüm projelerin derhal feshedilmesini sağlayacak bir Bakanlar Kurulu Kararı'nın 2002 yılı Ocak ayında kabul edilmesi beklenmektedir. b. Askıda bulunan İşletme Hakkı Devir Sözleşmeleri'ne ilişkin Anayasa Mahkemesi kararının ardından, Hazine garantisi verilmesi uygun görülebilecek yatırımcı olup olmadığı değerlendirilerek, Hazine garantisi verilmesi koşullarını haiz olan yatırımcılar belirlenecek ve bu yatırımcılara, sözleşmeleri Enerji Piyasaları Düzenleme Kurulu'nun lisans mevzuatı ve Elektrik Piyasaları Kanunu ile uyumlu kılmak için yapılması gereken değişiklikler, 2002 yılı Haziran ayı sonuna kadar bildirilecektir. Belirlenen bu gerekli yeterlilik koşullarını haiz projelerin dışındaki tüm kamuya ait termik üretim ve elektrik dağıtım varlıkları, 2002 yılı Temmuz ayı sonuna kadar özelleştirme kapsamına alınacaktır. Ayrıca, uygun görülen sözleşmelerden 2003 yılı Ocak ayı sonuna kadar finansman temin edilememiş olanlar iptal edilerek, ilgili varlıklar 2003 yılı Şubat ayı sonuna kadar özelleştirme kapsamına alınacaktır.		45 Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, Par.16	Değişmiştir. Bkz. md. b. Çalışmalar devam etmektedir. Potansiyel olarak Hazine garantisi alabilecek projeler dışındaki tüm kamuya ait termal üretim ve elektrik dağıtım varlıklarının özelleştirme programı kapsamında Temmuz sonuna kadar transfer edilmeleri beklenmektedir. Söz konusu dağıtım varlıkları için ön-yeterlilik ihaleleri 2003 yılı Şubat ayına kadar düzenlenecektir.
104. 2002 yılı Mart ayına kadar, Enerji Bakanlığı, hangi elektrik varlıklarının özelleştirileceğini Özelleştirme İdaresi'ne bildirecektir ve 2002 yılı Nisan ayına kadar dağıtım şirketleri için ön yeterlilik ihalesi yapılacaktır.		45	Değişmiştir. Yukarıdaki 103. Maddeye bakınız.
105. Doğal gaz dağıtım şirketlerinin, Özelleştirme İdaresi'ne devri 2002 yılı Mart ayına kadar tamamlanacaktır.		45	Çalışmalar devam etmektedir. BOTAS'ın iki dağıtım iştirakinin, 2003 yılında özelleştirilmeleri amacıyla Ağustos ayı sonuna kadar Özelleştirme İdaresi'ne devredilmelerine ilişkin bir Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı alınmıştır.
106. Özelleştirme İdaresi, lisansları ETİ Holding'den devralınır alınmaz, portföyünde bulunan ETİ Krom A.Ş., ETİ Elektrometalurji A.Ş., ETİ Gümüş A.Ş.'nin satış çalışmalarını başlatacaktır.		45	30 Nisan 2002 tarihinde ETİ Krom A.Ş., ETİ Elektrometalurji A.Ş., ETİ Bakır A.Ş., ETİ Gümüş A.Ş.'nin lisanslarının ETİ Holding'ten bu şirketlere devredilmesine ilişkin bir ÖYK (no: 2002/29) kararı yayımlanmıştır.

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
107. 2002 yılı Ekim ayına kadar PETKİM'de en az % 51 oranında hissenin blok satışı ilan edilecektir		Temmuz 2002 tarihli Niyet Mektubu, Par. 24	
108. Özelleştirme İdaresi, portföyündeki ERDEMİR ile turizm ve gübre üretim varlıklarının satış çalışmalarına devam edecektir. Özelleştirme idaresi portföyündeki küçük ve orta ölçekli şirketlerin satış çalışmalarına da devam edecektir.		45	Hazırlıklar devam etmektedir. 30 Temmuz 2002 tarihinde ERDEMİR'deki kamu hisse payı, bir yatırım fonuna satış yapılması suretiyle, % 50'nin altına düşürülmüş bulunmaktadır
109. 2001 yılında kamu arazi satışlarının artırılması amacıyla gösterilen çabalar (yasal değişiklikler ve basitleştirilmiş prosedürler de dahil olmak üzere) artırılarak sürdürülecektir. Kamu arazi satışlarının önündeki kalan engellerin en iyi hangi şekilde kaldırılabilceğini değerlendirmek üzere bir çalışma başlatılacaktır.		45	
110. Türkiye'nin yerli ve yabancı yatırımcılar için daha cazip bir ülke olması amacıyla, Yabancı Yatırımlar Danışmanlık Hizmetleri (FIAS) raporunda belirlenen adımların takibi kapsamında yapılacakların listesi, Bakanlar Kurulu tarafından 2002 Ocak ayında kabul edilecektir.	Stand-by Düzenleme için önkoşul.	46	Yapıldı.
111. Yabancı Yatırımlar Danışmanlık Hizmetleri Biriminin bulguları ile uyumlu olarak hazırlanan doğrudan yabancı yatırımlara ilişkin yeni bir yasa tasarısı 2002 yılı Mayıs ayı sonuna kadar Meclis'e sunulacaktır	Kriter	46	Yapıldı. 14 Haziran'da Meclis'e sunulmuştur
112. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan çalışma izinlerine ilişkin yasa tasarısı 2002 yılı Mart ayı sonuna kadar Meclis'e sunulacak ve yeni Kanun Meclis tarafından onaylanır onaylanmaz, yabancı sermayeli şirketler tarafından yabancı personel istihdam edilmesine ilişkin uygulama prosedürleri ile ilgili bir genelge 2002 yılı Nisan ayı sonuna kadar yayımlanacaktır.		46	Çalışma İzinlerine İlişkin Yasa taslağı Meclis'e sunulmuş olup, taslak Genel Kurul'dadır .
113. Yatırım teşviği almak için gerekli belgelerin sayısının azaltılmasına ilişkin mevzuat 2002 yılı Şubat ayı sonuna kadar tamamlanacaktır.		46	Yapıldı.
114. Gümrüklerdeki işlemlere ilişkin olarak, çalışanların ahlaki görev ve uygulama esasları 2002 yılı Şubat ayı sonuna kadar oluşturulacak ve uygulamaya konulacaktır.		46	Uygulanmaktadır. 11.09.2001 tarihinde bir tebliğ yayımlanmıştır.
115. Türk Patent Enstitüsü'nü güçlendirecek yasal değişiklikler 2002 yılı Ocak ayı sonuna kadar Bakanlar Kurulu'na sunulacaktır.		46	Kanun taslağı Meclis'e sunulmuş, ve Sanayi Komisyonu'ndan geçmiştir. Adı geçen taslak Bütçe Plan Komisyonu'ndadır.
116. Bakanlar Kurulu, 2002 yılı Ocak ayı sonuna kadar şeffaflığı artıracak ve haksız kazanç sağlamaya yönelik faaliyetlerle mücadele edilmesini sağlayacak bir strateji kabul edecektir	Kriter	47	Yapıldı. Kararname 13 Şubat 2002 tarihinde imzalanmıştır.
117. 2002-2004 program süresinin geri kalanı için, yukarıdaki 116 no.lu		47;	Yapıldı.

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
<p>maddede belirtilen plan kapsamında daha ileri somut adımlar belirlenecek ve sonraki program gözden geçirmelerine program koşulu olarak dahil edilecektir;</p> <p>a. Kamu sektörü reformu Bakanlar Düzeyinde Yönlendirme Grubu'nun yanısıra, bu Yönlendirme Grubu'na şeffaflığı ve iyi yönetişimi artırma eylem planını hayata geçirme konusunda destek sağlayacak bir alt komite, 2002 yılı Nisan ayı sonuna kadar oluşturulacaktır.</p> <p>b. (i) şeffaflık ve iyi yönetişimi artırmak amacıyla yukarıda bahsedilen eylem planı, ve (ii) IMF ile istişare edilerek hazırlanan ekonomik verilerin kalitesine ilişkin Standard ve Kuralların Karşılanması Raporu yayımlanacaktır.</p> <p>c. Kamu personel sistemi, memurların ve kamu idarecilerinin görevlerini ifa ederken uyacakları etik görev ve uygulama esaslarına ilişkin kanunun 2002 yılı sonuna kadar çıkarılmasını içerecek bir şekilde iyileştirilecektir.</p> <p>d. Vatandaşların bilgi isteme hakkı ve kamu kurumlarının bilgi sağlama yükümlülüğünü belirleyen Bilgi Edinme Özgürlüğü Kanunu'nun 2002 yılı sonuna kadar hazırlanması suretiyle bilgiye erişim imkanları artırılabilecektir.</p>	<p>Kriter</p> <p>Kriter</p>	<p>Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.18</p>	<p><i>Yapıldı.</i></p> <p><i>Yapıldı.</i></p>
<p>118. Şubat ayına kadar bir Yatırımcı İlişkileri Ofisi kurulacaktır</p>		<p>48</p>	<p><i>Yapıldı.</i></p>
<p>119. Türkiye ve yurtdışındaki iş dünyasının önemli temsilcilerinden oluşan bir Yatırım Konseyi kurulacaktır.</p>		<p>48</p>	<p>18 Temmuz 2002 tarihinde yapılması planlanan Yatırımcı Konseyi toplantısı ertelenmiştir.</p>
<p>120. Hazine'nin, Merkez Bankası'nın ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun ekonomik program kapsamında kendi alanlarına ilişkin politikaları anlatmak amacıyla gösterdiği yoğun çabalar, Hazine tarafından düzenli olarak (iki ayda bir) basın toplantıları düzenlenmesi yolu da dahil olmak üzere, daha da güçlendirilecektir.</p>		<p>48</p>	<p><i>Devam etmektedir.</i></p>
<p>121. IMF kaynaklarının hedefe yönelik olarak kullanılmasına ilişkin tedbirler:</p> <p>a. Merkez Bankası, Uluslararası Muhasebe Standardlarıyla uyumlu, denetlenmiş mali hesap raporlarını, 2001 yılına ilişkin mali raporlardan başlamak üzere, yayımlayacaktır.</p> <p>b. Merkez Bankası 2002 yılı mali raporlarından itibaren Fon'daki pozisyonu ve Hazine ile olan ilişkileri konularında açıklama yapacak, ve dağıtılacak kar miktarını, gerçekleşmiş kardan gerçekleşmemiş zararın çıkarılmasıyla elde edilecek tutarla sınırlandıracaktır.</p> <p>c. Merkez Bankası, mevcut denetim komitesinin işlevini artıracaktır.</p>		<p>Nisan 2002 tarihli niyet mektubu, par.19</p>	<p><i>a. Yapıldı.</i></p> <p><i>b. Devam etmektedir.</i></p> <p>c. Denetim Komitesi yılda 2 defa dış denetim firmasıyla ve kurulduktan sonra iç denetim birimiyle biraraya gelecektir. Bu şekilde, ayrıca, Merkez</p>

Tedbir	Tedbir Türü	Niyet Mekt. Para. ¹	30 Temmuz 2002 İtibariyle Durum
<p>d. Merkez Bankası, tuttuğu bağımsız denetim firmasının görev kapsamına, IMF'ye rapor edilen verilerle (özellikle parasal tabanı, net uluslararası rezervleri ve net iç varlıkları kapsayan) denetlenmiş mali hesapların tutarlılığını gözden geçiren bir ek rapor hazırlanmasını da ekleyecektir.</p> <p>e. Merkez Bankası, 15 Mayıs 2002'ye kadar, mevcut bağımsız denetim firmasından böyle bir rapor hazırlamasını isteyecek ve bu raporu 15 Temmuz 2002'ye kadar yayımlayacaktır.</p> <p>f. Merkez Bankası, 15 Mayıs 2002'ye kadar, Merkez Bankası/Hazine Müsteşarlığı ile Fon arasındaki ilişkileri açıklığa kavuşturacak bir protokolü yayımlayacaktır.</p> <p>g. Merkez Bankası iç denetim fonksiyonunun yeniden yapılandırılmasını 2002 yılı sonuna kadar tamamlayacaktır. Merkez Bankası bunu sağlamak üzere (i) Teftiş Kurulu'nun hazırladığı İç Denetim Mesleki Uygulamalarına İlişkin Standartlar doğrultusunda, denetim fonksiyonunun misyonu, kapsamı, hesap verilebilirliği, bağımsızlığı, sorumluluğu ve yetkisini detaylı olarak belirleyecek yeni bir yönetmelik çıkaracak ve (ii) personel ihtiyaçları, hiyerarşik yapı, denetim kapsamı ve risk değerlendirme metodolojilerini tanımlayan ve iç denetim el kitabı ve hizmet içi eğitim programı geliştirilmesini içeren bir uygulama planı hazırlayacaktır.</p> <p>h. İç Denetim Birimi, 2002 yılı sonu itibariyle yabancı para yönetimi ve program verilerine ilişkin bir denetimi 15 Mayıs 2003'e kadar tamamlayacaktır.</p>	<p>Performans kriteri (raporun yayımlanması)</p> <p>Performans kriterleri (i) ve (ii)</p> <p>Kriter</p>		<p>Bankası'nın genel risk yönetimi uygulamaları ve iç kontrol sistemleri gözden geçirilecektir.</p> <p>d. Yapıldı.</p> <p>e. Yapıldı.</p> <p>f. Yapıldı. 6 Mayıs 2002 tarihinde Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığı arasında bir Protokol imzalanmıştır.</p> <p>g. Çalışmalar devam etmektedir</p>